Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

8-йил чиқиши.
27 АВГУСТ 1973 й.
ДУШАНБА
№ 200 (2184).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

1973 БЕШ ЙИЛЛИК: ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ЙИЛ
МЕҲНАТ ВАХТАСИ

КАМ МАБЛАҒ САРФЛАБ, КЎПЛАБ СИФАТЛИ МАҲСУЛОТ ИШЛАБ ЧИҚАРАЙЛИК!

ПОЙТАХТНИНГ МЕҲНАТ ЗАФАРИ

Ўзбекистон пойтахти саноат корхоналарининг коллективлари беш йилликнинг учинчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани авж олдириб меҳнат қилиши натижасида, 8 ойлик маҳсулот реализация қилиш ва энг муҳим халқ хўжалиги буюмлари ишлаб чиқариш плани муддатидан илгари — 25 августда бажарилди.

Давлат планларининг бажарилишига «Ташкенткабель, авиация, «Миконд», чинни, 3-ун заводлари, «Қизил тонг», трикотаж фирмалари ва 3-тикувчилик фабрикаси коллективлари катта улуш қўшишди.

Саккиз ойда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилнинг худди шу даврига нисбатан ўн процентга, меҳнат унумдорлигини ошириш эса 70 процентта ўсди.

Шаҳар саноат корхоналарида 200 дан ортиқ киши ўз шахсий беш йиллик планларини бажарди.

Август ойининг охиригача пойтахт саноатчилари пландан ташқари бир неча миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарадилар.

● Ишчи ўйлари

Сифатга эътибор

Шу кунларда филиалимиз, қолаверса бутун фирмамиз чеварлари учун қизғин ва масъулиятли дамлар давом этяпти. Болалар учун энг қувончли кун — 1 сентябрь тобора яқинлашиб келмоқда. Тикувчиларимизнинг ҳозирги вақтдаги асосий эътибори мактаб ўқувчилари учун янги формаларни кўплаб тайёрлашга сафарбар этилмоқда. Тайёр маҳсулотлар пешма-пеш буюртмачи ташкилотларга жўнатилибтурилибди.

Шаҳримизда янги ўқув йили олдидан ташкил этилган мактаб бозорларини зарур маҳсулотлар билан таъминлашда, айниқса филиалимиздаги 6, 7-цехлар коллективларининг қўшаётган ҳиссаси катта бўляпти. Бу ерда ким ўзарга бошланган социалистик мусобақа тобора авж олмоқда. Л. Печенина, Х. Бобоева. Н. Юсупова, В. Авдеева сингари ўнлаб ишлаб чиқариш илғорлари номини фирмада ҳурмат билан тилга олишади. Бунинг боиси бор, албатта. Бу пешқадамлар 1974-75 йилларни шахсий меҳнат календарларида қаршилаб олганларига анча вақт бўлди. Улар ишлаб чиқаришда илғор бўлибгина қолмай, жамоат ишларида фаол қатнашишда ҳам ўз ҳамкасбларига намуна кўрсатяптилар.

Ҳозирги вақтда Ш. Султонова, А. Кришганова, Т. Конина каби ўндан ортиқ ҳамкасбларим ўнинчи беш йиллик ҳисобига маҳсулот бермоқда. 90 киши 1975 йил, 160 чевар эса келгуси йил ҳисобига ишлашмоқда.

Фирмамизнинг барча ишлаб чиқариш участкаларида социалистик мусобақа қизгин тус олган. Саккиз ойда коллективимиз ўз мижозларини сал кам 22 миллион сўмлик кийим-кечак билан мамнун этишга аҳд қилган. Ҳозир биз бу марраии эгаллаш арафасида турибмиз. Топшириқ муваффақиятли адо этилса, планга қўшимча 170 минг сўмлик маҳсулот берган бўламиз.

Дам олиш вақтларида кўча-кўйга чиққанимда фирмамиз ёрлиғи босилган костюм-шимларни кишилар эгнида кўриб ўзимда йўқ суюниб кетаман.

Гапнинг сирасини айтганда бу қувонч, биз чеварлар зиммасига катта масъулият юклайди. Маҳсулот ишлаб чиқариш планларини шараф билан бажараётган бўлсак ҳам, либосларимиз сифатига гап урилганда ҳали мақтана олмаймиз. Шунинг учун ҳам фирмамиз коллективининг ҳозирги вақтдаги асосий диққат-эътибори маҳсулот тайёрлаш ҳажмини ортириш билан бирга, унинг сифатини кескин яхшилашга қаратилмоқда.

Н. СОДИҚОВА,
«Юлдуз» тикув фирмасининг чевари.

«Правда» саҳифаларида

☆ «Меҳнат интизоми»— газетанинг бугунги бош мақоласи ана шу мавзуга бағишланган. Жумладан, мақолада бундай дейилади: социалистик меҳнат интизоми Коммунистик партия тарбиялаган совет кишиларининг чуқур ғоявийлиги, онглилиги билан боғлиқдир. Меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, бу — беш йиллик топшириқларини бажариш, коммунистик қурилишда янги муваффақиятлар учун курашда ҳар бир коллективни янада жипслаштириш демакдир.

☆ СССР Олий Совети Президиумининг таклифига мувофиқ Совет Иттифоқида дам олиб турган Марказий Африка Республикасининг президенти ва ҳукумат раҳбари Жан-Бедэль Бокасса 26 августда Москвадан Симферополга жўнаб кетди. Шу куни Симферополга келган Жан Бедэль Бокасса Қримнинг жанубий соҳилига йўл олди.

● Фоторепортаж

Биринчи қўнғироққача...

МАКТАБЛАР Д А янги 1973—74 ўқув йилининг бошланганлигидан дарак берувчи қўнғироқларнинг чалинишига саноқли кунлар қолди. Шу кунларда шаҳримиз мактабларида ўқув йилига сўнгги тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Янги мактаблар фойдаланишга топширилмоқда.

Куни-кеча Собир Раҳимов районидаги Беруний кўчасида 6-қурилиш трестининг 33-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари 1100 ўринли янги мактаб биносини фойдаланишга топширдилар. Энг замонавий лойиҳалар бўйича қурилган бу янги мактаб Студентлар шаҳарчаси ҳуснига ҳусн бўлиб қўшилди. Мактабда ёш авлоднинг ҳар томонлама чуқур билим олиши учун барча имкониятлар мавжуд. «Г» шаклида тушган учта ўқув корпусида синф хоналаридан ташқари химия, биология, математика, география, она тили, умумий техника, чет тиллари (инглиз ва немис) кабинетлари, катта спорт зали, темирчилик ва дурадгорлик устахонлари бор. Музика шинавандалари учун ҳам барча қулайликлар яратилган. Ҳозир 70 кишидан иборат педагоглар коллективи мактаб ҳаётидаги биринчи қўнғироқнинг чалинишига қизгин тараддуд кўрмоқда. Дарслар янги мактабда ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

СУРАТЛАРДА: ўнгда (юқоридан)— мактабнинг физика математика кабинетини жиҳозлаш пайти. Ўқитувчилардан М. Абророва, М. Хонкелдиев, М. Шобобоева ў р т о қ л а р приборларни жойлаштирмоқдалар; бошланғич синф ўқитувчилари Р. Ортиқова ва М. Каримова бу йил биринчи марта биринчи синфга қадам қўяётган кичкинтойлар билан суҳбатлашишяпти, (пастда) 243-янги мактабнинг умумий кўриниши.

М. Нуриддинов фотолари.

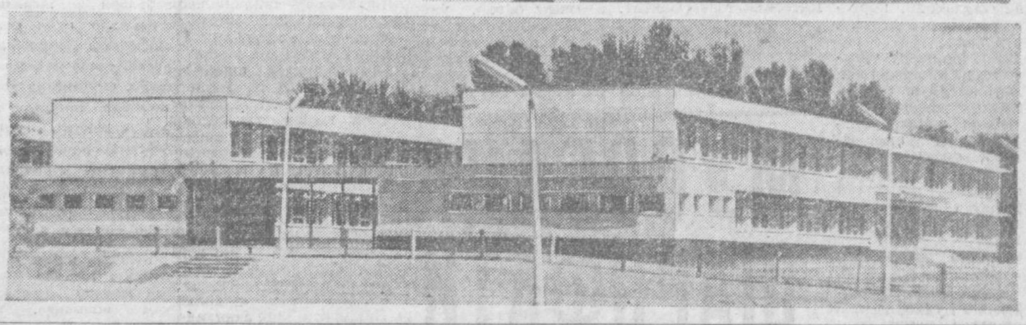

АВГУСТ КЕНГАШЛАРИ

Бугун

Ўқитувчиларнинг август кенгашлари ўз ишини бошлади. Пойтахт районлари халқ маорифи ходимлари педагогик коллективларнинг ёшларни ғоявий-сиёсий ва интернационал руҳда тарбиялаш соҳасидаги муҳим вазифаларини муҳокама қиладилар. Район партия комитетларининг секретарлари ва халқ маорифи бўлими мудирлари «Л. И. Брежневнинг Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 50 йиллиги ҳақидаги» доклади асосида мактаб, педагогика коллективларининг ўқувчи ёшларни ғоявий-сиёсий ва интернационал руҳда тарбиялашни янада яхшилаш вазифалари» ҳақида доклад қиладилар.

Бу йил биринчи марта мактаб директорларининг семинар-кенгашлари ўтказилади. Улар бир бирлари билан ўзаро тажриба алмашадилар.

Эртага секция йиғилишлари бошланади. Унда малакали ўқитувчилар барча фанлар бўйича ўз тажрибалари ҳақида бир-бирларига ҳикоя қилиб беришади.

ФЕСТИВАЛЬ ТАРАДДУДИ

Шаҳримизда 10 сентябрда тантанали суратда очиладиган телевизион фильмлар фестивалига шу кунларда қизгин тайёргарлик кўриляпти. Фестиваль ташкилий комитети адресига кўпгина республикалар ва РСФСРнинг йирик шаҳарларидаги «Телефильм» ижодий бирлашмалари томонидан яратилган юздан ортиқ фильм етиб келди. Фестиваль программасига киритилган фильмлар орасида «Ўзбектелефильм» студиясида яратилган бир неча ҳужжатли ва бадиий ленталар бор. Жюри эътиборига, жумладан, «Совет Ўзбекистони» ҳужжатли лентаси, музикали «Шашмақом» бадиий фильми, Лидия Казанцева ҳақидаги «Тўқувчи» фильми ва бошқа бир неча ҳужжатли кинолентaлар ҳавола этилади.

Фестиваль ишида фақатгина мамлакатимиз кино арбоблари эмас, чет эллик меҳмонлар ҳам иштирок этишади. Фестиваль байроғи кўтариладиган онга саноқли кунлар қолди.

Бугун Тошкент метроси қурилишида

БИРИНЧИ ҲАЛҚА ҚЎЙИЛДИ

Абакан-Тайшет. Бу сўзни эшитганда одамнинг бадани жимирлашиб кетади. Сибирь тайгасида табиат қийинчиликларини енгиб, туннель қурган кишиларни ҳақиқий қаҳрамон дейиш мумкин.

Тошкент метросининг Халқлар дўстлиги станциясини барпо этаётган метрочиларнинг кўпчилиги ана шундай пўлат иродали кишилардан.

Э. Кусенгалиев бошлиқ 5-участканинг Анатолий Просолев бошлиқ лаҳмчилар бригадаси участка бригадалари ўртасидаги социалистик мусобақада илғорлик қилиб келмоқда. Лаҳмчилар июль ойи планини 140 процент бажарган эдилар. Улар туннелга тушиш йўлини бетонлашни муваффақиятли тугалладилар.

Бригада коллективи ўтган жума куни Халқлар дўстлиги станциясидан Пахтакор станциясига томон қазиладиган 1800 метрлик туннелга биринчи ҳалқани қўйишди. Бу ишни А. Просолев бошлиқ бригаданинг М. Гришнев, Н. Козин, В. Демиденко, А. Мязин, А. Киселевлар бажаришди. Н. Муҳитдинов бошлиқ смена лаҳмчилари эса туннель қазиш ишларини жадаллаштириб юборишди.

● Ҳамшаҳарлар, сизлар учун

ЯНГИ ПАВИЛЬОН ОЧИЛДИ

«Марказ-7» кварталида яшовчилар озиқ-овқат маҳсулотлари сотиб олиш учун узоққа бориб юрмайдиган бўлишди.

Бугун

кварталда сабзавот ва полиз маҳсулотлари, шунингдек, тирик балиқ сотиладиган янги павильон очилди. «Украина» гастрономининг филиали бўлган бу павильон пештахталарида ҳамма вақт янги маҳсулотлар сотилади.

Павильон ёнида яна бир савдо корпусини қуриш ишлари жадаллик билан олиб борилаётир. Бу савдо корпусининг лойиҳасини республика Маданият министрлиги лойиҳа - конструкторлик технология бюроси лойиҳачилари яратишди. Бино замонавий кўринишга эга бўлиб, унда сотувчилар ва харидорлар учун кўпгина қулайликлар яратилади. Панжаралар, устунлар, алюмин витражлар бу савдо муассасасига чирой бағишлайди. «Гастроном» республика идораси бадиий устахонасининг мутахассислари чиройли ва оригинал интерьер яратиш устида ишламоқдалар.

Янги савдо корпусида совуқ ичимликлар, шарбатлар, қаҳва ва кондитер маҳсулотлари сотилади.

● Республика бўйлаб

Ишчилар синфи сафига қўшилишади

САМАРҚАНД. Каттақўрғондаги 32-шаҳар ҳунар-техника билим юртининг эшиклари меҳмондўстларча очиб қўйилди. Унинг янги корпуслари — жуда яхши жиҳозланган устахоналар ва лабораториялардан, барча қулайликларга эга бўлган ётоқхонадан, кенг синфхона ва кабинетлардан иборат. Ҳозир билим юртининг биноси гавжум. Металлист бўлишга, ишчилар синфи сафларига қўшилишга қарор берган кишиларнинг ҳаммаси шу ерга келмоқда.

Областдаги ўн тўртта ҳунар-техника билим юртларининг ҳаммаси ўқувчилар қабул қилмоқда. Ана шу билим юртларидан бештасининг ўқувчилари разряд берилганлиги ҳақидаги гувоҳнома билан бирга етуклик аттестати ҳам оладилар. Янги ўқув йилида областдаги ҳунар-техника таълими системасида беш мингдан кўпроқ киши ишчи касбларини ўрганади.

Шоли ҳосилини йиғиштириб олиш учун

ГУЛИСТОН. Мирзачўлдаги энг ёш «Шоликор» шоличилик совхозининг коллективи бутун ҳосилни машиналар билан йиғиштириб олишга қарор қилди. Хўжалик ўнта серунум «Колос» ва «Сибиряк» комбайнларини сотиб олди. Тўрт юз эллик гектар майдондаги шолининг ҳаммасини машиналарда ўриб йиғиб олиш мўлжалланмоқда. Ўрим-йиғим техникаси мавсумга ҳозирдаёқ тайёрлаб қўйилди. Бу ишлар икки сменада олиб борилади.

Бу йил Сирдарё областидаги шолипояларга қарийб 120 комбайн ва ўроқ машинаси чиқарилади. Ана шу машиналар ёрдами билан уч минг гектардан зиёд майдондаги ҳосилни йиғиштириб олиш кўзда тутилади. Бу эса Мирзачўлдаги шолипояларнинг ярмидир.

Яна бир музика билим юрти

Гулистонда Сирдарё областида яна бир музика билим юрти очилди. 90 кишига мўлжалланган бу ўқув юртида бир неча бўлим: хор дирижёрлиги, фортепьяно, ўзбек халқ чолғу асбоблари, ашула, торли ва духовой асбоблар бўлимлари бор.

Ҳозирги вақтда Сирдарё областининг шаҳар ва қишлоқларида 12 та музика мактаблари ишлаб турибди.

(ЎзТАГ).

ЮБИЛЕЙГА АТАЛГАН

Керамика заводининг бош рассоми А. Г. Яравой мухбиримиз билан суҳбатда шундай деди:

— Коллективи м и з улуғ ўзбек олими Абу Райҳон Беруний туғилган куннинг 1000 йиллик юбилейига муносиб совғалар ҳозирламоқда. Мўъжаз пиёлалар, мева, ошхона наборлари ҳам Беруний юбилейига аталган.

Рассомлардан А. Қаюмов Ўзбекистон халқлари тарихи музейида ташкил этилаётган Беруний кўргазмасига махсус экспонатлар тайёрлаб берди. А. Абдуқаюмов эса арабча ҳуснихат ёзишнинг моҳир устаси. У бир неча буюмларга нафис қилиб арабча ҳарфларда сўзлар ёзди. А. К. Ботанин эса юбилейга атаб чиройли ошхона наборлари, кўзалар тайёрлади.

* * *

Чинни буюмлари заводида ҳам Беруний юбилейи муносабати билан буюмлар ишлаб чиқарилмоқда. Корхонада янги ўзлаштирилган 60 хил маҳсулотдан 10 таси юбилейга бағишланган.

Йил охиригача 100 минг дона юбилей маҳсулотлари ишлаб чиқарилади.

* * *

«Рассом» бадиий комбинати коллективи Абу Райҳон Беруний буюк олимнинг кичик портретини тайёрлашга киришди.

Портрет Қ. Башаров мўйқаламига мансуб.

Шунингдек, комбинат коллективи улуғ олим туғилган Беруний шаҳрини бадиий безаш ишларини ҳам тугаллади.

● *Қишлоқ—шаҳарга*

Шаҳарликлар дастурхонига

«Ташоблсадвинсовхоз» трестига қарашли хўжаликлар шаҳарликлар дастурхонига кўплаб сабзавот ва полиз маҳсулотлари етказиб бермоқдалар.

Ҳозиргача 8951 тонна карам, 2686 тонна сабзавот маҳсулотлари ҳамда 2711 тонна пиёз етказиб берилди.

Шу кунларда трестга қарашли хўжаликларнинг миришкор боғбонлари шаҳарга узум етказиб беришга киришдилар.

«Дўстлик» неъматлари

Сирдарё областидаги «Дўстлик» совхози далаларида бу йил сабзавот ва полиз маҳсулотлари, айниқса, мўл бўлди. «Ўроқ ва Болға» иттифоқига содиқ бўлган қўриқ ер деҳқонлари шаҳарлик биродарлари дастурхонини ўзлари етиштирган ноз-неъматлар билан тўкин қилмоқдалар.

Яқинда Октябрь район чакана савдо идораси, «Райпишчеторг» ходимларидан бир группаси ана шу совхозга жўнаб кетишди. Улар хўжаликдан ширин-шакар қовун-тарвузлар олиб келишади.

Шунингдек, шаҳарликлардан бошқа бир группаси эса Оққўрғон, Оҳангарон районларига йўл олишди. Бу районлардаги хўжаликларнинг деҳқонлари ҳам пойтахт аҳолиси учун ҳар йили сабзавот ва полиз маҳсулотлари юборишади.

«Дўстлик» совхози ва пойтахт область хўжаликларидан шу кунгача 485 тонна қовун-тарвуз, 10 тоннадан зиёд узум келтирилди.

Чехословакия ўзининг ажойиб музика асбоблари усталари билан азалдан шуҳрат қозонган. Улар орасида орган ясовчилар ноёб мутахассислик эгаси ҳисобланади. Жаҳоннинг ўндан зиёд мамлакатлари органларни Крнов шаҳридаги (Шимолий Моравия) махсус фабрикадан буюртма орқали олади. Совет Иттифоқи энг йирик буюртмачи.

СУРАТДА: бош конструктор Богумил Планский концерт асбобининг овозини текширмоқда.

ЧТК—ТАСС фотоси.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

▲ **БЕРЛИН.** ГДРнинг «Дойтфрахт» денгиз савдо кемачилиги билан СССР, ЧССР ва ПХРнинг турдош корхоналари ўртасида мустаҳкам алоқа давом этиб келмоқда. Улар ўртасида юк ташиш соҳасидагина эмас, шу билан бирга фан ва техника соҳасида, шунингдек Болтиқ денгизининг софлигини сақлаш соҳасида ҳам узоқ муддатли битимлар тузилди. Шу корхоналарнинг қўшма иш группалари юкларни контейнерларда ташишга алоҳида эътибор бермоқдалар. Улар ўз тажрибаларини бир-бирлари билан мунтазам равишда ўртоқлашмоқдалар, бир-бирларига мутахассислар юбориб турибдилар ва ахборот айирбошламоқдалар.

▲ **БЕЛГРАД.** Югославиянинг Бране шаҳридаги йирик ип-газлама комбинатида янги йигирув фабрикаси қурила бошланди. Фабрика бир йилда 3,5 миллион тонна калава тайёрлайди.

Комбинатда ишлаб чиқариш ҳажми доимо кенгайиб бормоқда. Бу ерда шу йилнинг биринчи ярмида бундан бир неча йил муқаддам корхонада бир йил давомида чиқарилганидан кўп газлама тайёрланади. Комбинат 4 миллион метр газламани ёки бутун маҳсулотнинг қарийб ярмини Совет Иттифоқига етказиб бермоқда.

▲ **САН-ХОСЕ.** Гватемаладан олинган хабарлардан маълум бўлишича, у ерда «Эмпреса Бананера насьональ» компаниясига қарашли бананзорларнинг ишчилари забастовка эълон қилишди. Иш ташловчилар иш ҳақининг кўпайтирилишини ва меҳнат шароитининг яхшиланишини талаб қилмоқдалар. Ишчилар ўзларининг маъмурият билан олиб борган музокаралари натижа бермаганидан кейин стачка бошладилар. Мамлакатдаги 19 касаба союз ташкилоти иш ташловчиларнинг талабларини қўллаб-қувватлаяжагини билдирди.

▲ **ДЕҲЛИ.** 1972—1973 молия йилида Ҳиндистон ташқи савдосидан келган даромад 1 миллиард 850 миллион рупия бўлди. Бу эса, деб ёзади «Таймс оф Индиа» газетаси бугун, мустақил Ҳиндистон мавжуд бўлган бутун давра ичида рекордли кўрсаткичдир. Шу йил ичида Ҳиндистонда ишлаб чиқарилган молларнинг жаҳоннинг турли мамлакатларига экспорти 19 миллиард 615 миллион рупияни, импорти эса 17 миллиард 767 миллион 50 минг рупияни ташкил этди. Бу эса, экспорт шундан аввалги йилдагига нисбатан 2 миллиард 540 миллион рупия кўпайганлигини билдиради, айни вақтда импорт 480 миллион рупия камайди.

▲ **ВЕНА.** Ҳозирги вақтда Австрия пойтахтининг аҳолиси уй-жой учун 1960 йилдагига нисбатан уч баравар кўп ҳақ тўламоқда. Бу эса кам ҳақ олаётган ишчи ва хизматчиларнинг моддий аҳволига, айниқса кучли таъсир кўрсатмоқда. Австрия марказий статистика маҳкамасининг бу ерда эълон қилинган ахборотида ана шу маълумотлар келтирилади.

Халқимиз учун кўплаб турли хил кийимлар ишлаб чиқараётган «Юлдуз» фирмасининг коллективи тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш борасида бошланган мусобақани кун сайин авж олдираяпти. Корхонанинг ҳар бир ишчиси сифатли ҳамда арзон маҳсулот тайёрлашга алоҳида эътибор беряпти.
СУРАТДА: 2-цехнинг техника контролёри бўлимида савдо тармоқларига жўнатиш учун тайёрланган янги костюмларни саралаш пайти.

М. Нуриддинов фотолари.

Ҳал қилувчи йилнинг меҳнат вахтаси

МУСОБАҚА ШАРОФАТИ

СОЦИАЛИСТИК мусобақа — ишлаб чиқаришда юксак меҳнат унумдорлигига эришиш, маҳсулот сифатини тубдан яхшилаш, меҳнат интизомини мустаҳкамлашда қудратли кучдир. Тўғрироғи, у муваффақиятлар гарови. Қайси корхона ёхуд коллективда социалистик мусобақа тўғри ташкил этилса, унинг қудратли кучига катта аҳамият берилиб, мусобақанинг имкониятларидан оқилона фойдаланилса, ўша ерда меҳнат унумдорлиги ошиб, маҳсулот сифати яхшиланади, корхона ўз сифат белгисига эга бўлади.

Хўш, Тошкент тўқимачилик комбинати биринчи йигирув фабрикасида социалистик мусобақа қандай уюштирилмоқда, унинг самараси қанақа, мусобақага партия ва комсомол ҳамда маҳаллий совет ташкилотларининг раҳбарлиги қай тарзда?

Ана шу саволларга жавоб олиш мақсадида биринчи йигирув фабрикасида бўлиб, корхона партия ташкилотининг секретари Ўктам Комилов билан суҳбатлашдик. У бизга фабрика цехларида социалистик мусобақанинг тўғри уюштирилаётганини, унинг самарали натижалар бераётгани ҳақида сўзлаб берди. Коммунист И. Усмонов бошлиқ тараш цехи ишчиларининг эришаётган муваффақиятлари ва мусобақани ташкил этиш тажрибалари ҳақида айниқса мароқ билан гапирди.

Биз тараш цехида бўлиб, смена мастери Салоҳиддин Ваҳобов билан суҳбатлашдик. Мастер ҳам секретарнинг фикрини қувватлади. Унинг бу фикрига цехни айлангандаёқ комил ишонч ҳосил қилдик.

Цехда меҳнат қилаётганларнинг қўли-қўлга тегмайди. Цех тоза ва ёруғ. Озодалик ва гигиена қоидаларига тўла равишда амал қилинмоқда. Меҳнат эстетикаси талабга жавоб беради. Муҳими, ҳар бир ишчи тежамкорликка эътибор беради. «Тежоғлик иш — бежоғлик» деганларидек, тежамкорлик коллективга катта фойда келтирмоқда. Исрофгарчиликка йўл қўйилмай, фақат аъло сифатли ва кўп маҳсулот ишлаб чиқаришга эришилмоқда.

Цех ишчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Саноат, қурилиш ва транспорт ходимларининг 1973 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисида»ги қарорини ўзларининг ишдаги амалий дастури деб билишиб, шу қарор асосида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Цехда икки бригада мавжуд бўлиб, 16 нафар аъзога эга. Бригадаларга тажрибали мастер ёрдамчилари С. Абибуллаев, Ш. Холхўжаев ўртоқлар етакчилик қилмоқда. Социалистик мусобақанинг тўғри ташкил этилиши, ишчиларнинг фидокорона меҳнат қилиши туфайли цех ойлик ва кундалик смена планини ортиғи билан бажармоқда.

Коллективда илғорлар кўплаб топилади. Ветеран ишчи, коммунистик меҳнат зарбдори У. Турсунова, Г. Вюгова, Ж. Тешабоева, ёш таровчи, яқиндагина шарафли ном — коммунистик меҳнат зарбдори номини олган Д. Раҳимова, чиқиндиларни қайта ишловчи ёш ишчи К. Хаитова шулар жумласидандир. Улар смена ва ойлик иш нормаларини 110—112 процентга етказиб адо этиб, коллектив олқишига сазовор бўлмоқдалар. Уларнинг кўпчилиги айни кезларда 1974 йил ҳисобига ишлаётирлар.

Коллектив социалистик мусобақанинг қудратли кучига катта аҳамият бериб, унинг имкониятларидан оқилона фойдаланмоқда. Цех бошланғич партия ташкилоти, комсомол ва касаба союз ташкилотлари мусобақанинг тўғри ташкил этилишига раҳбарлик қилмоқда. Унинг натижалари ҳар ойда якунланиб, илғорлар моддий ва маънавий томондан рағбатлантирилмоқда.

Социалистик мусобақа ҳақида гап кетганда, яна бир янгилик — комбинатимиз, Марғилон ипак комбинати ва «Атлас» фирмасининг донгдор тўқувчилари Лидия Казанцева, Евгения Губина, Ойша Абдураҳмонова, Белла Стадниченко, Абдураим Тўхтасинов ва Абдуманноп Умаровларнинг беш йиллик топшириқларини барвақт бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини кенг авж олдириш юзасидан бошлаган ватанпарварлик ташаббуслари республикамиз меҳнат аҳлини янгидан-янги зафарлар сари илҳомлантираётгани ҳақида тўхтаб ўтиш мақсадга мувофиқдир. Бу ташаббус таровчиларни ҳам янада унумли меҳнат қилишга ундаган эди. Цех ишчилари беш йиллик план — топшириқни муддатидан илгари — тўрт йилда бажаришга аҳд қилишиб, социалистик мусобақада актив иштирок этмоқдалар.

Маълумки, мусобақани ва ишлаб чиқаришни ташкил этишда смена мастери ҳал қилувчи роль ўйнайди. Цех смена мастери, С. Ваҳобов тажрибали, кўпни кўрган, ташаббускор ва ташкилотчи раҳбар.

Комбинатда ажойиб янгилик — Л. П. Казанцева ва Е. А. Губинанинг юқори зичликда станоклар сонини ошириб ишлаш ташаббуси қанот қоққан дастлабки куниёқ цехда йиғилиш бўлиб ўтди. Мастер С. Ваҳобов ишчиларга юқори зичликда ишлашни таклиф қилди. Йиғилганлар бир овоздан унинг фикрини қўллаб қувватладилар. Биринчи бўлиб ветеран таровчи У. Турсунова юқори зичликка ўтиб, ташаббусга қўшилди. Нормадаги 14 ўрнига 20 тараш машинасини муваффақиятли бошқара бошлади. Бирин-кетин бошқа ишчилар ҳам ташаббусга қўшилдилар. Юқори зичлик — кўп машиналарда ишлаш усули — цехда меҳнат унумдорлигини тез суръатлар билан оширишни таъминлади, катта фойда келтирди.

Кўп машиналарда ишлаш — таровчидан ҳам, мастер ёрдамчисидан ҳам ўткир қобилият, тезкорлик ва масъулият талаб қилади. Шунинг учун ҳам, таровчилар ва мастер ёрдамчилари тезкорлик ҳамда масъулият билан ишладилар. Натижаси қувончли бўлди. Ҳам унумдорлик ошди, ҳам маҳсулот сифати яхшиланди.

Б. САЙДАЛИЕВ.

ЎЗТАГ ХАБАРЛАРИ

ШИФОБАХШ ЎТ ОВЧИЛАРИ

ГУЛИСТОН. Молгузар тизма тоғидаги даралардан бирида чодир шаҳарча пайдо бўлди. Бу шаҳарчада Москвадаги биринчи медицина институтининг, Тошкент медицина институтининг студентлари, Гулистон ва Жиззах медицина билим юртининг юзга яқин талабалари жойлашди. Улар ҳар куни тонгда шифобахш ўсимликларни излаб, тоққа чиқиб кетишади. Студентлар ҳозиргача бир тоннадан кўпроқ сариқчой, қизилча (эферда), қирқбўғин, дала барги-зуби териб олишган. Ҳозир улар аччиқ бодом ва наъматак мевасини теришга киришишди.

Бўлажак медиклар шифобахш гиёҳлар ўсадиган жойлар картасини ҳам тузишмоқда.

Дефолиация бошланди

ТЕРМИЗ. Термиз авиация бўлинмасининг энг яхши учувчиси Шакар Ширинов ўз самолётини пахтазорлар узра биринчи бўлиб парвоз қилдирди. Биринчи куни у «Ўзбекистон» колхозида пишиб етилаётган 200 гектар майдондаги ғўза устига баргни тўкувчи дори сепиб чиқди.

Ўзбекистон жанубида бу ишга бултургидан эртароқ киришилди. Ёзнинг иссиқ келганлиги пахтанинг тез етилишига олиб келди.

Сурхондарё областида 110 минг гектар, яъни ўтган мавсумга нисбатан ўн минг гектар кўп пахтазорнинг баргини тўктириш белгилаб қўйилган.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

Бирлашган куч-ғайрат билан

СОФИЯ. Болгария Халқ Республикаси Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши комплекс программасига мувофиқ қардош социалистик мамлакатлар ўртасида халқаро ихтисослаштириш ва кооперативлаштиришда актив иштирок этмоқда. Ҳозирги вақтда чет мамлакатларга чиқарилаётган электрокарларнинг қарийб 98 проценти, электротельферларнинг 93 проценти ва тракторларнинг 95 проценти Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши мамлакатларига юборилмоқда.

Ихтисослаштириш ва кооперативлаштириш Болгарияга электрон — ҳисоблаш техникасини кўплаб ишлаб чиқаришни ташкил этиш имконини ҳам берди. БХР автомобилсозлик, тракторсозлик, радио саноати ва алоқа воситалари соҳасида бошқа социалистик мамлакатлар билан кооперативлашмоқда.

Халқаро инвестиция банки кредитлари, аввало, СССРнинг кредитлари Болгария халқ хўжалиги миллий структурасини вужудга келтириш ва уни иқтисодий ривожлантириш учун катта аҳамиятга эга. Совет Иттифоқининг кредитлари ва Советлар Мамлакатининг илмий-техникавий ёрдами билан қурилган корхоналар ҳозир чўяннинг 10 процентини, электрокарларнинг 60 процентини, электротельферларнинг 70 процентини ишлаб чиқармоқда, электр энергиясининг 80 процентини ҳосил қилмоқда, азотли ўғитларнинг 50 процентини ишлаб чиқармоқда.

ГДР ДАЛАЛАРИДА

БЕРЛИН. Германия Демократик Республикасидаги далаларда донли экинларнинг қарийб 90 проценти ўриб-йиғиб олинди.

Механизаторларнинг иши аниқ ва яхши ташкил қилинганлиги туфайли ўрим-йиғим тез суръатлар билан олиб борилмоқда.

Кооперативларда комбайнчиларнинг смена бўлиб ишлаши ҳосил ўримини кеча-кундуз олиб бориш имконини бермоқда. ГДРнинг турли округлари ўртасида қишлоқ хўжалик техникаси билан ўзаро ёрдам кўрсатиш йўлга қўйилган. Галле округидаги далаларда иш тугаллангандан кейин 50 та ўзиюрар комбайн Зуль ва Эрфурт округларига юборилди. Бу ерда механизаторлар дарҳол ўримга киришдилар. Нойбранденбургдан келган комбайнчиларнинг 44 та ёшлар бригадаси ҳозир Карл Маркс штадт округидаги деҳқончилик хўжаликларида ғалла ўрмоқда.

Республика механизаторлари: «Биз учун ўрим-йиғим республиканинг ҳамма жойида ҳосил сўнгги донигача йиғиштириб олингандагина тугайди» деган шиор остида меҳнат қилмоқдалар.

ТИНЧЛИКСЕВАР КУЧЛАРНИНГ ЖАҲОН КОНГРЕССИ ОЛДИДАН

КАРАКАС. «Шу йил октябрида Москвада очиладиган тинчликсевар кучларнинг Жаҳон конгресси сўнгги вақтларда дунёда рўй берган халқаро муносабатлар соҳасидаги туб ўзгаришларни мустаҳкамлайди. Бу ўзгаришлар халқларнинг тинчлик ва социал тараққиёт учун курашига мос бўлиб тушади» — деди Венесуэла меҳнаткашлар Ягона маркази (ВМЯМ)нинг бош секретари Америко Чакон.

«Халқлар тинч яшаш учун интилмоқдалар ва улар бунга ҳақлидирлар. Улар рўй бераётган воқеаларни диққат билан кузатиб турибдилар ҳамда Совет Иттифоқи ҳамиша ўтказиб келаётган тинч-тотув яшаш сиёсатини қатъий равишда қўллаб-қувватлаётганликларини яқдиллик билан айтмоқдалар. Худди шу сабабдан тинчликсевар кучлар конгрессини ўтказиш учун Совет Иттифоқининг пойтахти — Москвадан кўра яхшироқ бир жойни топиш мумкин эмас эди», — деб таъкидлади у ТАСС мухбири билан қилган суҳбатида.

Сўнгра Америко Чакон кўрсатиб ўтдики, «КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг етакчи капиталистик мамлакатларнинг давлат арбоблари билан учрашувларидан сўнг халқаро муносабатларда рўй берган бурилиш мазкур анжуман билан мустаҳкамланади. Конгресс халқаро кескинликни юмшатиш ва турли ижтимоий системалардаги мамлакатлар ўртасидаги бир-бирини ўзаро тушуниш ишига катта ҳисса қўшади.

ВМЯМ бош секретари сўзининг охирида, Венесуэла халқи тинчликсевар кучларнинг ушбу анжуманига қандай тайёргарлик кўраётганлиги тўғрисида гапириб берди. Бутун мамлакат бўйлаб маҳаллий тайёргарлик кўриш комитетлари тузилмоқда. Бу комитетлар составига ишчилар, студентлар ва зиёлиларнинг вакиллари кирган. Биз мазкур анжуманда Венесуэла халқи энг кенг табақаларининг вакиллари бўлишини таъминлашга интиляпмиз. Бу анжуман, шубҳасиз, тинчлик кучларининг энг йирик жаҳон конгресси бўлади, деди Америко Чакон.

(ТАСС).

Социалистик мусобақа кенгаймоқда

ХАНОЙ. ТАСС мухбири В. Бурбурис хабар беради: Демократик Вьетнам заводлари ва фабрикаларида «Вьетнам Демократик Республикасининг социалистик меҳнат корхонаси» деган фахрли ном олиш учун бошланган мусобақа тобора кенгаймоқда. Бутун вьетнам халқи ўзининг 2 сентябрда нишонланадиган миллий байрамини — Вьетнам Демократик Республикаси эълон қилинган куннинг 28 йиллигини тантанали кутиб олишга ҳозирланаётган шу кунларда бу ҳаракат айниқса кенгайди.

Нанха вилоятидаги 40 тадан кўпроқ завод ҳам «Вьетнам Демократик Республикасининг социалистик меҳнат корхонаси» деган фахрли ном олиш учун курашмоқда. Социалистик мусобақада пешқадамлик қилаётган Намдинь тўқимачилик комбинатининг ишчилари маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планини белгиланган муддатидан 20 кун олдин бажаришга сўз беришди. Комбинатдаги 130 та ишлаб чиқариш бригадаларида социалистик мусобақа шартлари қандай бажарилаётганлиги ҳар ҳафтада қаттиқ контрол қилиб турилибди.

Вьетнам Демократик Республикасининг ишчилар синфи Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг экономикани тезроқ тиклаб олайлик, ишлаб чиқаришни бошқаришни яхшилайлик, меҳнат унумдорлигини оширайлик, деган чақириғига жавобан зўр бериб меҳнат қилмоқда.

Польша кўмир қазиб чиқариш саноати

ВАРШАВА. Силезия кўмир ҳавзасида «Нина-2» ва «Берун» деб аталган янги шахталар қурила бошланди. Бу объектлар ғоят қисқа муддатларда барпо этилиши лозим. Конлар 1975 йилдаёқ дастлабки кўмирни бериши лозим. Ҳар икки шахтадан бир йилда қарийб уч миллион тонна кўмир қазиб чиқариш мумкин.

Поляк шахтёрлари олдига бу йил 156 миллион тонна тошкўмир қазиб чиқариш, шу беш йилликнинг охирига бориб эса кўмир қазиб чиқаришни 1970 йилдагига нисбатан 20 миллион тонна кўпайтириш вазифаси қўйилган.

Рубник кўмир ҳавзасида ҳам бир неча йирик замонавий шахта қурилмоқда. Юқори Силезия саноат округидаги бир қанча шахталар кенгайтирилмоқда ва замонавий машина-ускуналар билан таъминланмоқда.

ПХР талай миқдордаги «қора олтин»ни чет элларга чиқармоқда. 1973 йилда тошкўмир экспортининг қиймати Польша бутун экспорти қийматининг 11 процентини ташкил этди. 1976—1980 йиллар мобайнида йилига ўрта ҳисобда 40 миллион тоннадан кўмир ташиб чиқариш режалаштирилмоқда.

ЯПОНИЯ. Япон аёлларининг анъанавий кийими — кимоно фақат мамлакат аҳолисининггина эмас, балки кўплаб чет эллик туристларнинг ҳам ҳавасини келтиради. Лекин... бу кийимни ҳамма ҳам кийиб юришни уддасидан чиқавермайди. Биринчидан табиий шойидан тикиладиган кимоно анча қиммат туради, иккинчидан уни кийишни ҳам билиш, узун енгларини тескари кийиб қўймаслик керак.

Яқинда Токиода нафис кийиниш ишқибозлари учун махсус мактаб очилди. Бу ерда истаган кишилар тажрибали экспертлардан кимоно кийиш санъатини ўргандилар. Бундан ташқари бу ерда кийимни прокатга ҳам олиш мумкин.

СУРАТДА: мактабда «машғулот» пайтида.

КИОДО — ТАСС фотоси.

ЁШ ТАЛАНТЛАР КЎРИГИ

МОГАДИШО. ТАСС мухбири Д. Степанченко хабар беради: бу ерда очилган тасвирий санъатнинг биринчи умуммиллий виставкаси ёпилди. Бу виставка Сомалининг маданий ҳаётида жуда катта воқеа бўлди. Сомали ёш талантларининг «Гареза» тарих музейи энг катта виставка залида ўтказилган мана шу кўригида 42 нафар рассом, ҳайкалтарош ва фил суягига нақш солувчи наққошлар қатнашди, улар 200 дан кўпроқ ўз асарларини кўргазмага қўйдилар. Сомали халқининг турмуши, хулқи ва урф-одати, тарихий мустақиллик учун олиб борган кураши, янги турмуш қуришдаги ютуқлари — мана шуларнинг ҳаммаси Сомали ёш санъаткорларининг асарларида акс эттирилди.

Юқори Жуба вилоятида ўсиб етишган рассом Муҳаммад Маалим Нинилe Элбур шаҳрида етишган ҳайкалтарошлар Ҳусайн Сиад Али, Аҳмад Кахия Геле ва Али Аҳмад Ҳасаннинг қишлоқ мавзуида чизган расмлари, Сўфи Икарнинг Сомалидаги оддий меҳнатчилар ҳаётини акс эттирувчи гўзал полотнолари виставкани келиб кўраётган кишиларни ғоят қизиқтирди. Али Аҳмад Ҳусайннинг «Кўчманчилар» деган картинаси бўёқларининг мислсиз жилоси билан, кўчманчилар ҳаётининг характерли белгиларини ҳайрон қоларли даражада моҳирона акс эттирганлиги билан ҳаммани ўзига мафтун этди. Виставкада намойиш қилинган мана шу ва бошқа кўпгина асарлар Сомали тасвирий санъати реализм позициясида турганлигини, халқ билан чамбарчас боғланганлигини ва халқ усталарининг маҳоратидан куч олиб ривож топаётганлигини кўрсатиб турибди.

КУН ТАРТИБИДА — ИРРИГАЦИЯ

БЕЛГРАД. Дунай-Тиса-Дунай ирригация — суғориш системасида қурилиш ишлари ниҳоясига етай деб қолди. Асосий ишлар ҳозирдаёқ деярли тугалланди. Магистрал каналлар ва кўпгина ёрдамчи каналлар қазилди. Дунай—Тиса—Дунай канали мамлакатнинг асосий ғалла кони бўлган Воеводина қишлоқ хўжалиги учун ғоят катта аҳамиятга эгадир. Бу ерда баҳор фаслида катта-катта майдонларни сув босиб кетади. Қурғоқчилик йилларда эса жазирама иссиқдан ер дарз кетади. Бу ирригация — суғориш системаси батамом қуриб битказилгандан кейин дарёларнинг тошқинидан сақлайди ва қишлоқ хўжалигига яроқли қарийб 800 минг гектар ернинг заҳрини қочиради. Тиса ва Дунай сувидан қарийб 300 минг гектар унумдор ер суғорилади, бундан ташқари аҳоли пунктларини ва саноат корхоналарини сув билан таъминлаш анча яхшиланади. Каналдан ҳар йили миллионлаб тонна юк ташилади. Янги системанинг кўпгина участкалари ҳозирдаёқ фойдаланишга топширилди.

(ТАСС).

Пекин антисоветизми

ПРАГА. (ТАСС). Ҳафталик «Трибуна» газетасида босилган «Хитой ташқи сиёсати» деган мақолада жумладан бундай дейилади:

Хитойнинг зафарли революцияси ва 1949 йилда Хитой Халқ Республикаси вужудга келганлиги СССР ва бошқа социалистик мамлакатлар бериб келган беғараз интернационал ёрдам билан бевосита боғланган. Хитой Халқ Республикасида социализм қуришнинг биринчи муваффақиятли йиллари учун характерли нарса шу бўлдики, аввало Совет Иттифоқи унга ўзининг ҳар томонлама иқтисодий ёрдамини аямади. Бироқ, Хитойдаги ҳозирги раҳбарларнинг миллатчилиги ва буюк давлатчилик шовинизми оқибатида Хитой Халқ Республикасининг вужудга келишида ва унинг экономикаси асосларини қуришда Совет Иттифоқининг ролини Пекин бутунлай инкор қиладиган бўлиб қолди. Антисоветизм сиёсати Хитой ташқи сиёсатининг бош йўлига айланди. Натижада Пекин Совет Иттифоқининг ташқи сиёсатига бўҳтонлар ёғдиришни касб қилиб олди. Бу антисоветизм империализм стратегларининг тегирмонига сув қуймоқда, чунки бу сиёсат антиимпериалистик курашни заифлантириш мақсадида ўтказилмоқда.

Пекин раҳбарлари Бирлашган Миллатлар Ташкилотида ҳам шундай сиёсат ўтказмоқдалар. Социалистик мамлакатлар ва аввало Совет Иттифоқи аввал бошданоқ бу ташкилотда Хитой Халқ Республикасининг қонуний ҳуқуқлари учун курашиб келганликларига қарамай, Хитой делегацияси Бирлашган Миллатлар Ташкилотида ҳатто «совуқ уруш» авж олган пайтларда ҳам ишлатилмаган туҳмат ва бўҳтонларни советларга қарши ёғдирмоқда.

Пекин «учинчи дунё» мамлакатларига «раҳбар ва ҳимоячи», бўлиб олишга уриниб, уларни мана шундай «раҳбарликни» қабул қилишга зўрламоқда ва группадаги мамлакатларга ўзини «гегемон» қилиб кўрсатишга зўр бериб ҳаракат қилмоқда. Шу билан бирга Хитой Халқ Республикаси ривожланаётган мамлакатлар учун аҳамиятли бўлган масалалар Бирлашган Миллатлар Ташкилотида овозга қўйилган пайтларда, масалан Португалия ва Жанубий Африка Республикасидаги ирқчи мустамлакачи режимлар билан бирлашиб ҳаракат қилмоқда.

Шундай қилиб, Пекин ўзининг ташқи сиёсатида бу сиёсат миллатчиликка, буюк давлатчилик шовинизмига ва антисоветизмга асосланганлигини ҳамма жойда кўрсатиб турибди.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

Бурчини унутганлар

Шифокорлар. Улар ҳақида қанчадан-қанча илиқ сўзлар айтилиб, кўплаб қўшиқлар ёзилган. Инсон саломатлиги йўлида улар нечани-неча, кундузни-кундуз демай, халқимиз сиҳатлиги учун ҳамиша ғамхўрлик қилиб келишмоқда. Лекин гуруч ичидан чиқиб қоладиган курмак каби баъзи бир врачлар ҳам борки, улар беморлар билан қўпол муомалада бўлиб, хасталанган кишиларнинг дилини оғритишади.

Нима ҳам бўлди-ю, август ойининг биринчи ярмида бошим оғриб, иссиғим кўтарилди. Шифокорларни уйга чақириб безовта қилиб ўтирмасдан ёнимиздаги Киров районидаги 31-поликлиникага қадам ранжида қилдим. 16 август соат бешларда регистратура хонасидан анкетамни сўрадим. Сўрадиму, бу ерга чиққанимга минг бор пушаймон бўлдим. Нега десангиз, ҳали фамилиямни тўлиқ айтмасимданоқ, қаршимда турган ёш қизча «терапевт йўқ, эртага чиқасиз», деб жавоб қилди. Тишимни-тишимга қўйиб чиқиб кетдим. Эртасига пешинларда яна шу поликлиникага кириб, регистратурага учрашдим.

— Нега кеч келдингиз? Терапевт йўқ, кетиб қолди, — деб жавоб қилди қаршимдаги қизча. Мен унинг жавобига қаноат ҳосил қилмай, иккинчи қаватга кўтарилдим, ва терапевт хоналарини кўздан кечирдим. Ана шу қаватда бешта терапевт хонаси бор экан. Хоналарда врачларнинг қабул қилиш соатлари ёзиб қўйилган. Хоналарнинг учтасини очиб кўрдим. Шифокорлардан биронтаси ҳам йўқ. Тўртинчисини очдим-у, худди бирор ўн йилдан бери кўришмай юрган қадрдонимни кўриб қолгандай хурсанд бўлиб кетдим. Қаршимда ўрта ёшлардаги шифокорни кўриб, тезда регистратурага тушиб анкетамни олиб чиқдимда, унга юзландим. У мени ўтиришга ҳам таклиф қилмай, қабул қилолмаслигини айтди. Иш соати тугаган эмиш. Ваҳоланки, эшикда ёзилган қабул вақтигача яна 50 минут бор эди. Мен билан роса тортишганидан сўнг, охири қабул қилишга рози бўлди. Лекин бир шарт қўйди. Агарда иссиғим бўлса, мени қабул қилишини айтди. Ҳамшира Раиса Ивановна Андрианова қўлимга градусник бериб, коридорга чиқазиб қўйди. Иссиғим 37,2 экан. Буни кўрган терапевт мени кўрмасдан бошқа иложи йўқлигини билгач, бир пўнғиллади-да, у ер-бу еримни қарагандек бўлиб, чиқариб юборди. Шундан кейин соғайиш ўрнига, касалимга-касал қўшилди. Мен 31-поликлиника хизматчиларидан баъзиларини беморларга нисбатан ана шундай ёмон муносабатда бўлишларини кўриб, жим кета олмадим. Наҳотки бундай врачларга ўз бурчини эслатиб қўядиган одам бўлмаса?

А. МИРЗАКАРИМОВ.

Коммунистик меҳнат зарбдори, илғор йиғувчи слесарь Рафаэл Бахтиёров «Ташхимсельмаш» заводи филиалида ўн йилдан буён баракали меҳнат қилиб келаяпти. Ўз топшириқларини мунтазам бир ярим баравар бажараётган коммунист шу кунларда бўлғуси йил ҳисобига меҳнат қилаяпти.

СУРАТДА: Р. Бахтиёров ОВХ—14 маркали кимёвий пуркагич мосламасини монтаж қилиш пайтида.

Хушмуомала киоскачи

Академиклар шаҳарчаси кундан-кунга чирой очмоқда. Бу ерда кишилар саломатлигини кўзлаб поликлиникалар очилган, мактаблар, болалар боғчалари ҳам шаҳарларимиз хизматида. Яқинда Куйбишев районига қарашли алоқа бўлимининг 7-«Союзпечать» киоскаси меҳнаткашларга хизмат кўрсата бошлади.

Бу ерда истиқомат қилувчилар ҳар кунги газета ва журналлар учун шаҳар марказига тушиб кетишларига тўғри келарди. Эндиликда бу муаммо бартараф этилди.

Сотувчи Александра Константиновна Калачева ўзининг хушмуомалалиги билан харидорларга жуда маъқул бўлмоқда. Бу пенсионер аёл киоскасида хоҳлаган газета ва журналларингизни харид қилишингиз мумкин.

Б. БАРАКОТОВ, Р. ҚАЮМОВ.

Адабиёт ва санъат

ШУҲРАТ

Тўртликлар

Оёғим ўтмишнинг устида дадил,
Кўзларим шу куннинг нуридан равшан.
Хаёлим уфқлар оша йилма-йил
Келажак кунларда кезар ёниқ, шан!
* * *
Ҳар инсон умрининг ўз чўққиси бор,
Чўққидан чўққини камситмоқ бекор:
Паст-баланд чўққилар бўлмаса агар,
Пурвиқор чўққилар топмас эътибор.
* * *
Санъаткор бўлмаса асли бу халқим,
Юраги турмаса ҳар лаҳза тусаб,
Энг оддий ва сопол кўзага, балким,
Шунча нақш ва гуллар солмасди безаб.
* * *
Ҳушёр бўл, бирликда яйраган
Дўстини ғафлатда қўймайди.
Дардига бепарво қараган,
Тириклар жонини қийнайди!
* * *
Олимлар измида бир синиқ сопол,
Уч йилки қўлма-қўл ўтиб юради.
У «шунча иззату икромни, аҳвол,
Умримда кўрмовдим!» дея кулади!
* * *
Ўтмишга боқаман кўзойнак тутиб,
Кўринмай қолмасин икир-чикири!
Келажак турибди куртакдек бўртиб,
Шундоқ ҳам равшандир миридан-сири!
* * *
Бир китобда суратинг бор,
Худди айнан ўзгинанг!
Кўзинг боқар сузик, хумор,
Бордек менга сўзгинанг!
* * *
Бу ҳайкал турибди неча юз йилдир,
Ҳар авлод қошига келиб кетади.
Хар авлод идроки ,қалби ҳар хилдир,
Ҳар авлод ўзича таъриф этади.
* * *
— Қайтадан туғилсанг ким бўлар эдинг!
— Албатта шоир!
— Ватанинг бўларди қаер, қай юртинг!
— Шу ўлка, шу ер!
* * *
Нега сен келдинг, деб мендан сўрама,
Кўксимни ёргин-да, қалбга сол қулоқ.
Қалб эса, ишқингда фарёд урароқ,
Юр, деди, бу ёққа, ўнг-сўл қарама!
* * *
Сен дединг:— тоғда қор иссиқдан қочиб,
Ноилож қуйига оқиб келади.
Менимча «ҳаёт деб, ҳаёт деб» шошиб,
Тоғлардан қирларга болқиб келади.
* * *
Энди билдим, бу кўҳна олам
Нега бунча гўзал, ёш десам,
Бу оламда сен бор эkансан,
Эй, қалби нур, эй, қоши қалам!
* * *
Севилмоқ — қалбига жо бўлган жоннинг
Кўзи-ла дунёга боқмоқ.
Унга тенг одим-ла ўлчаб жаҳонни,
У оққан тўлқинда оқмоқ!
* * *
Шаҳрингга келдим-у, изим-изингга,
Сўзларим сўзингга қоришди.
Боқдиму соғинган жоду кўзингга,
Бир умрга дилим ёришди.
* * *
Сен баҳорни мақтадинг кузда,
Келиб кўр, деб эндиги баҳор.
Келсам-келай, мен келган кезда
Ўша баҳор бўлурми такрор!
* * *
Сен кўксимга агар ўқ отсанг,
Жарроҳ уни тезда олади.
Сўзинг билан ўқ бўлиб ботсанг,
Бу ўқ дилда мангу қолади!
* * *
Атлас тўқим урма эшакка,
Бари бир у отга айланмас.
Айланса ҳам, етгач эшикка
Кишнаб эмас, ҳанграб берар сас!
* * *
Баъзан кўзлар яхши кўрар, баъзан юрак,
Юрагида кўзи борлар бўлур сийрак.
Ҳам кўзи-ю, ҳам юраги кўрса кимнинг,
У одамга таъзим билан боқмоқ керак!

Ҳаёт офтоби

Ўқиш маҳорати

Ҳаёт қисқа ва бўш соатлар жуда озлиги учун биз бир дақиқа вақтимизни ҳам кам аҳамиятли китоблар мутолаасига сарф қилмаслигимиз лозим.

Ж. РЕСКИН.

Инсон ақл-заковати билан яратилган энг ажойиб дурдоналардан бири, шубҳасиз, китобдир. Бугунги кунда замондошларимизнинг ҳаётини китобларсиз тасаввур қилиш мумкин эмас. Ҳар бир онгли киши ўзини қизиқтирган у ёки бу масалани ҳал қилиш учун, албатта, китобга мурожаат қилади.

Аммо ўқишда ҳам ўқиш бор. Биров чин дилдан берилиб, меҳр билан ўқийди. Ўқиганларини ёдида сақлашга интилади, доноларнинг фикрларини дафтарига кўчириб олади. Бошқа биров эса юзаки ўқийди. Кўзи сатрларда-ю, хаёли бошқа ёқда бўлади. Ундан ҳозир ўқилган нарсанинг моҳиятини сўрасангиз, айтиб беролмайди. Зотан, китоб ўқиш ҳам санъат. Бу санъат сабот, қунт ва машқ қилишни талаб этади.

Ҳар ким ҳар хил китоб ўқийди. Ҳозирги кунда нашр қилинаётган барча бадиий асарларнинг номинигина рўйхатга олиш учун жуда кўп вақт кетади. Шунинг учун уларнинг орасидан энг аҳамиятлил а р и н и ўқиш мақсадга мувофиқдир. Инсон ҳамиша ўзига муносиб содиқ дўст излайди. Китоблар ҳам худди шундай. Биз улар орасидан энг маъқулларини, мазмундорларинигина танлаб оламиз.

«Сиз ёқтирган иш нима?» деган саволга К. Маркс «Китобларни титкилаш» деб жавоб берган. Бу бежиз эмас албатта. Китоблар ҳамиша одамнинг содиқ ҳамроҳи, маслаҳатгўйи ва дўстидир. Улуғ доҳийлар китобни шу сабабли чексиз қадрлаганлар.

Китобхонлик санъати, чексиз китоблар уммонидан ўзига зарур ва керакли асарни топа олиш ҳамда шу билан бирга асарнинг ғояси нимадан иборатлигини, муаллифнинг нима демоқчи эканлигини англаш, сатрлар орасидаги маънони ўқий олидиган бўлишдан иборатдир. Бу эътибор аллегорик асарларни ва чор цензурасидан анча-мунча зарар кўрган классик адабиёт намуналарини ўқишда алоҳида аҳамият касб этади.

Мен баъзида асарни такрорий ўқишнинг нима ҳожати бор деган гапни эшитиб қоламан. Шуни айтиш лозимки, мафтункор етук бадиий асарларгина такроран ўқилади. Ҳар бир такрорий ўқишда сўзлар, ифода ва иборалар янги мазмун кашф этади. Такрорий ўқиш асар қимматига зарар етказмай, балки уни ҳар томонлама тушунишга ёрдам беради.

Биз қуйида буюк француз ёзувчиси, мутафаккири ва файласуфи Вольтернинг китоб тўғрисидаги ҳикматли сўзларини келтирмоқчимиз.

• Китоблар инсон ҳаётини тасвирлайди: улар таъсирли бўлиши лозим ва айни замонда ёқимли бўлиши керак.

• Фақатгина эски муаллифларни мутолаа қилувчилар— ўзларининг мураббияларидан бошқа ҳеч ким билан сўзлашишни истамайдиган гўдакларга ўхшайдилар.

• Агар китобни қийналмай қайта ўқиш мумкин бўлса, бу унчалик ёмон эмас, деб ўйлайман.

• Адабиётни севмаган бирор буюк инсон бўлганлиги ҳозиргача маълум эмас.

• Ҳар ким ҳам мутолаа қилишни хоҳлайди: Биров ўзини маънавий чиниқтириш учун, бошқа биров эса ўқигани билан мақтаниш учун.

• Муаллифнинг характери, туйғуси, одати ҳақида улкан ва қалбга қувонч бағишловчи таассурот бера оладиган китобнинг мутолаасини ёқтираман.

• Тентакларгагина ўзлари ёқтирадиган муаллифнинг ҳамма нарсаси ёқади.

Н. МИРЗАЕВ.

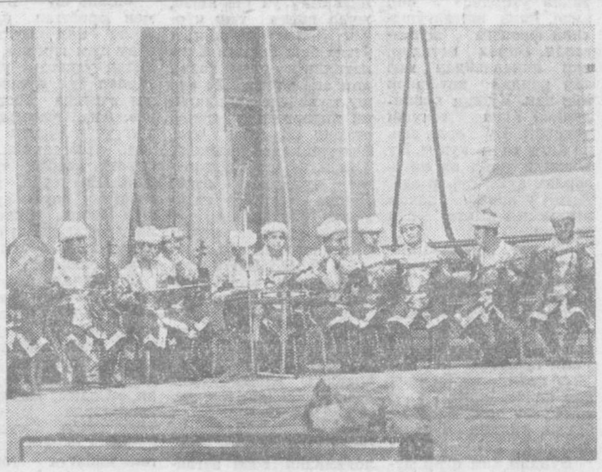

Тошкент области ва шаҳримизнинг кўпгина корхоналари, колхоз-совхозларида Янгийўл шаҳар ва Янгийўл районининг маданият уйи ҳаваскорлари тез-тез концерт беришади. Бу ҳаваскорлик коллективида ишчилар, хизматчилар, дала меҳнаткашлари бор.

СУРАТДА: мақомчилар ансамбли куй ижро этяпти.

М. Нуриддинов фотоси.

Ўзбек балетининг муваффақияти

Ўзбекистон ССР Алишер Навоий номидаги академик опера ва балет катта театрининг пойтахтдаги гастроли икки ҳафтадан бери давом этмоқда. Театр балет труппасининг Кремлдаги Съездлар саройи саҳнасида бераётган спектакллари қардош республика маданиятининг чинакам байрамига айланди. Меҳмонларнинг спектаклларини москваликлардан 60 минг нафардан кўпроқ киши томоша қилди.

Ўзбек артистлари ўзларининг бир қанча кейинги ишларини — миллий балетлардан М. Ашрафийнинг «Севги тумори» ва А. Козловскийнинг «Тановар» балетларини, тошкентлик композитор Л. Фейгин музикаси асосида яратилган «Дон Жуан» спектаклини, С. Прокофьевнинг «Ўгай қиз», А. Аданнинг «Жизель» балетлари асосида тайёрланган янги спектаклларни ва бошқа асарларни намойиш қилдилар. Томошабинлар Кремль саҳнасида донг чиқарган балет усталари — СССР Халқ артистлари Г. Измайлова ва Б. Қориева, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист В. Васильевни кўришди. Спектаклларга театрнинг бадиий раҳбари композитор М. Ашрафий ва Ўзбекистон ССР халқ артисти Д. Абдураҳмонова дирижёрлик қилдилар.

23 августда Алишер Навоий номидаги театр артистлари КПСС Москва шаҳар комитетида қабул қилинди.

Ўзбек артистларининг пойтахтдаги гастроллари 3 сентябргача давом этади. Улар ишчилар, олимлар, студентлар билан учрашадилар, москвалик ҳамкасблари билан ижодий суҳбатлар ўтказадилар. Гастролларнинг охирида «Тошкентнинг балет труппаси атоқли ўзбек олими Абу Райҳон Беруний туғилган куннинг минг йиллигига бағишланган тантаналарда қатнашади.

Москва.
(ТАСС мухбири).

Эрк ва адолат куйчиси

(Насимий таваллудининг 600 йиллиги)

У Озарбайжон тилида гуманистик поэзиянинг вужудга келиши ва тараққиётига ўз ижоди билан йўл очиб берган ажойиб сўз усталаридан бири эди.

Унинг номи Саид Али, Насимий эса унинг адабий тахаллусидир. Шоирнинг ватани — Шамаха тараққий қилган феодал шаҳри бўлиб, ширвоншоҳлар династиясининг маркази эди. Шаҳарнинг ҳунармандчилик буюмлари, шойиси, меъморчилик ва санъат кошоналари, ўқув юртлари, олимлари ва шоирлари бутун Яқин Шарқда шуҳрат қозонганди.

Насимий яхши маълумот олди. У форс ва араб тилларини тугал ўрганди, математикани, астрономия, табиий фанлар, логика, философияни чуқур мутолаа қилди. У ёшлигидан бошлаб ажойиб санъат намуналари яратувчи ҳунармандлар билан, ҳамнафас бўлди. Меҳнаткаш халқ билан бу яқинлик, унда феодал ҳукмдорлар, золимлар ва жаҳонгирларни мадҳ этувчи панегирик поэзияга чуқур нафрат уйғотди.

Насимий Озарбайжон ва умуман Шарқнинг бой қадимий маданияти ва шеъриятининг илғор гуманистик традициялари руҳида тарбияланди. У ўзининг буюк ўтмишдошлари — Фирдавсий, Умар Хайём, Низомий, Хоқоний, Саъдий ва араб, форс ҳамда туркий тилларда ижод қилган бошқа буюк ижодкорларнинг асарларини яхши билар эди.

Насимий лирикасида шоирнинг феодал— клерикал жамиятга, социал адолатсизликка бўлган кескин норозилиги ўзининг ёрқин бадиий ифодасини топган. У ўз асарларида социал тенгсизликни, феодал зулмини қоралади, инсонийликни, самимийликни, ахлоқий софликни тараннум этди.

Жамиятда мавжуд бўлган зулм ва ҳақсизликни, қонли босқинчилик урушларини кўрган шоир бундан қутулиш йўлини топа олмай гоҳо тушкун кайфиятга берилади. Дунёни маъносиз, ўткинчи, бевафо деб атайди, ундан нафрат билан юз ўгиради. Аммо шоирнинг қайғуси — бу ўз атрофида бахт ва эрк кўрмаган граждании инсоннинг қайғу-аламидир.

Насимий дунёқарашининг шаклланишига ёшлик йилларида унинг машҳур озарбайжон шоири ва мутафаккири Фазлуллоҳ Наимий билан учрашуви ва дўстлашуви катта таъсир кўрсатди.

Шу даврдан бошлаб шоир ижодида янги бир давр бошланади. Бу даврда унинг ғазалларида феодал зулмга ва диний жаҳолатга норозилик кучаяди, инсоннинг қудрати ва гўзаллигини куйлаш ишончлироқ жаранглайди.

Фазлуллоҳ Наимий шариат пешволарининг фатвоси билан осиб ўлдирилади. Насимий эса ўз устозининг васияти бўйича ватанини ташлаб кетади. У бир неча вақт Туркияда яшайди.

Уша даврнинг кўпгина шоирлари Насимийни ўзларининг устози деб билардилар. У эркин фикрловчи, жасур ва қатъий сўзли инсон эди, иккиюзламачиликни, феодал ва диний ҳукмдорларнинг адолатсизлигини қўрқмасдан танқид қиларди. Шунинг учун ҳам у қаерда бўлмасин дўстлар билан бирга шунчалик душман ҳам орттирарди. Шоир реакцион руҳонийлар катта таъсир кучига эга бўлган Туркияда ҳам таъқиб остига олинди. У ердан Сурияга ўтган Насимий Халаб шаҳрида истиқомат қилди ва бир қатор пантеистик ҳамда эркни мадҳ этувчи шеърлар яратди.

Насимий «Нариги дунёдаги бахт»га, жаннат ва дўзах ҳақидаги афсоналарга ишонмасди, шу ҳаёт қувончларини ҳис-ҳаяжон билан куйлади, бу қувончлардан баҳраманд бўлишга чақирди.

... Насимий 1417 йилнинг бошида қатл этилди. Шариат пешволари шоирни худосизлик ва динсизликда айблаб, уни ўлдиришга ҳукм этдилар. Бу — аёвсиз, ваҳшийларча қатл эди. Шоирнинг тириклай терисини сидириб олдилар.

Инсониятнинг озодлик, бахт ва адолат ҳақидаги идеалларини куйлаш Насимий ижодининг асосий ва бош йўналишидир. Худди ана шу хусусият Озарбайжон поэзиясининг, кўпгина туркий халқлар поэзиясининг кейинги тараққиётида катта роль ўйнади.

Насимийнинг издошлари — озарбайжон, ўзбек, туркман ва турк шоирлари биринчи навбатда худди ана шу мавзуни давом эттирдилар ва ривожлантирдилар.

Насимий образи халқ нақлларида жасорат, мардлик, ўз ғояларига садоқат рамзи бўлиб қолди.

М. ГУЛИЗОДА,
филология фанлари доктори,
(АПН).

Театрга меҳр қўйиб

Кишиневдаги касаба союзлар саройида ишлаб турган «Контемпоранул» («Замондош») халқ театри 1965 йилда ташкил этилган. Унинг саҳнасида совет ва чет эл авторларининг йигирмадан ортиқ пьесаси қўйилган. Москвадаги халқ театрлари Бутуниттифоқ конкурсида «Контемпоранул» коллективига Георгий Ротэрашнинг «Орзулар ва кўнгилсизликлар» пьесасини саҳналаштирганлиги учун олтин медаль ва биринчи даражали диплом топширилди.

...Улкан зал сув сепгандек жимжит. Прожектор нурлари қоронғуликда бир-бирини кесиб, саҳнадаги актёрлар юзини ёритади... Молдаван ёзувчиси Ион Друцэнинг «Контемпоранул» халқ театри саҳналаштирган «Каса маре» спектаклининг сўнгги саҳнаси намойиш қилиняпти. Пьеса замондошларимиз, уларнинг руҳий ва ахлоқий поклиги ҳақидаги ҳаяжонли ҳикоядир.

Спектакль тугаши билан залнн гулдурос қарсаклар тутиб кетди. Актёрларнинг кўзлари чарчоқ, лекин бахтиёр эди. Бундай дамларда ярим тунгача давом этган репетициялар, тортишувлар, қийинчиликлар унутилади...

«Контемпоранул» — Молдавиядаги энг ёш халқ театридир. Сценарист ва режиссёр Георге Тимофте театр санъати ишқибозларининг унча катта бўлмаган группасини тўплашга муваффақ бўлди. Булар турли ёшдаги, турли характерли ва турли касб эгалари бўлган кишилар эди. Лекин уларнинг ҳаммасини театрга муҳаббат бирлаштирди. Олдиндан ҳеч қандай тайёргарликка эга бўлмай туриб, ҳаваскор актёрлар саҳна нутқининг алифбесини, актёрлик маҳорати техникасини ўргана бошладилар, ифодалилик сирларини эгалладилар. Режиссёр томонидан белгиланган вазифа биргаликда ҳал қилинарди, ҳамжиҳатлик эса коллективни жипслаштирарди.

Мана ниҳоят драматург Михаил Мельникнинг «Ҳаммаси сирлигича қолади» пьесаси биринчи бор саҳналаштирилди. Ҳар бир саҳнанинг архитектоникаси белгиланди, бўлажак спектаклнинг хомаки манзараси яратилди. Саҳна ифодалилигининг шакли ахтарила бошланди.

Ижодий коллектив шундай қунт билан ишлаб секин-аста театр студияси даражасига кўтарилди, «Контемпоранул» афишалари Молдавия пойтахтидаги профессионал театрларнинг афишалари билан ёнма-ён осиладиган бўлиб қолди.

Георге Тимофте ўз коллективи аъзоларига ўртоқлик ва ўзаро ҳамжиҳатлик ҳиссини сингдиришга интилади. Студия ходимлари тез-тез мунозаралар ташкил қилишади, виставкалар, янги китоблар, театрларнинг спектакллари, янги кинофильмларнинг муҳокамасини ташкил этишади. Уларни рассомлар ва ҳайкалтарошларнинг устахоналарида, «Молдовафильм» киностудиясининг суратга олиш майдонида кўриш мумкин. 1973 йилда экспериментал театр студиясига шарафли «Халқ театри» номи берилди.

— Халқ театри, менимча санъатнинг ҳаёт билан алоқасига аниқ мисол бўла олади,— дейди театрнинг бош режиссёри Георге Тимофте.— Театр санъатининг бу янги шакли совет жамиятининг структурасидан туғилгандир. Бизнинг вазифамиз — халқ театри ишида иштирок этаётган ишчига, хизматчига ўз маънавий эҳтиёжларини қондириши, социал актив шахснинг гармоник ривожланиши учун барча шароитларни яратиб беришдан иборат.

Ҳозир театрда янги пьеса устида иш олиб борилмоқда. Яна тортишувлар, яна изланишлар давом этяпти.

Валентин ФИЛИПСКИ,
АПН.
Кишинев шаҳри.

Санъат янгиликлари

ПЛАКАТ УСТАЛАРИ

Плакат ва карикатуранинг иккинчи Халқаро кўргазмаси «Сатира тинчлик учун курашда» деб аталди. Кўргазма экспозицияларида тошкентлик рассомлар Фарук Кагаров, Дмитрий Махотин, Виктор Евенко, Владимир Думкинларнинг ишлари ҳам бор эди.

Таниқли даниялик карикатурачи рассом Херлуф Бидструп бошчилигидаги кўргазма жюриси Ўзбекистон рассомларининг муваффақиятини қайд этди ва уларни эсдалик медаллари билан тақдирлади.

Яқинда Ф. Кагаров ва Д. Махотинлар устахонасида бўлдим. Улар қизғин ижодий иш билан банд эдилар. Ф. Кагаров «Тинчлик ҳимояси учун», Д. Махотин эса «Йўл қўйиш мумкин эмас» деб номланган янги плакатлар яратдилар. Уларда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг АҚШга қилган визити пайтида ядро урушининг олдини олиш ҳақида тузилган битим образли тарзда акс эттирилган.

— Бизнинг вазифамиз, —дейди Ф. Кагаров, — партияни н г ғояларини халққа етказишдир. Бу иш қанчалик яхши адо этилса, плакат ҳам ўз вазифасини шунчалик тўла бажарган бўлади.

НАҚҚОШ АЛЬБОМИ

Ўзбекистон ССР халқ рассоми, кекса наққош Ёқубжон Рауфов номини республикамизда яхши билишади. У наққошлик санъатини ўз отасидан мерос қилиб олган эди. Ёшлигидан шу соҳанинг мураккаб сирларини астойдил ўрганди. Наққош яратган кўп қиррали столчалар, қутичалар, турли хил рўзғор буюмлари бугунги кунда жуда кўплаб уйларни безаб турибди. Уларнинг энг яхшилари республикамиздан ташқарида ҳам машҳур. Жумладан, Москва ва Ленинград музейларида уларни учратиш мумкин. Ё. Рауфов давом эттираётган ноёб, қадимий санъат ҳамиша навқирон ва замонавийдир.

Яқинда рассомнинг нақш композициялари битта альбомга жамланди. Альбом саҳифаларида наққошнинг сеҳргар қўллари жило берган 20 та панно безаклари ўз аксини топган. Уларда ёрқин рангли гуллар, пахта, дарахтлар сояси, шохчалар, кўзачалар аксини кўриш мумкин. Шунингдек, қадимдан анъана бўлиб келаётган, бахт, қудрат, шон-шуҳратнинг рамзий ифодалари бўлган нақшларни ҳам учратамиз.

«Ёқубжон Рауфов» деб номланган янги альбом Ғафур Ғулом номидаги бадиий адабиёт ва санъат нашриётида чоп этиляпти. Унга А. Соколова сўзбоши ёзган. Альбом ёш наққошларга, амалий санъат ишқибозларига ажойиб қўлланмадир.

СУРАТДА: плакатчилар Д. Махотин (чапда) Ф. Кагаров тинчлик учун курашга бағишланган янги плакат устида ишлашяпти.

МАКСИМ ГОРЬКИЙГА ҲАЙКАЛ

Янги ҳайкалтарошлик ишлари ҳақида гапирганда, энг аввало таниқли тошкентлик ҳайкалтарош Яков Шапиро ва архитектор Собир Одиловлар яратган Максим Горький ҳайкалини қайд этиш лозим. Унда ёзувчининг гавдаси, қўл ҳаракатлари жуда табиий ва таъсирчан акс эттирилган.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг республика халқ рассоми Раҳим Аҳмедов бошчилигидаги махсус бадиий совети яқинда Я. Шапиронинг янги асарини маъқуллади.

Ҳайкал бронзадан қуйилгач, шаҳримиздаги Горький проспектига ўрнатилади.

О. АПУХТИН.
Автор фотолари.

МИНОРА

Юксак қоматини айлабон
кўз-кўз,
Ложуворд самога бўй чўзмиш
минор.
Оқшомлар бошида чақнайди
юлдуз,
Қуёш кучиб ўпар уни ҳар
наҳор.
Мунис онагинам сўйлар ҳикоя,
Кўкларга бўй чўзган минор
ҳақида.
Ҳисларга ғарқ бўлиб сўйлар
ривоят,
Қўли гул, қомати чинор ҳақида.

Номи Бақо эди ўша меъморни,
Ажиб уста эди ва моҳир
наққош.
Тошларга ёрарди гулгун баҳорни,
Нақшида ёнарди ой билан қуёш.
Ўша бунёд этди бу кошонани,
Ҳар лаҳза элу юрт етказди
мадад.
Мана...
зўр минора юз афсонани.
Минг йилдирки сўйлаб, тутиб
турар қад.

Роҳила РАЖАБОВА.

БИРОДАРЛИК ОРЗУСИДА

Кенг Ватанни қучиб олишга,
Қўлим калта, етмас қулочим.
Енг шимариб тушилгач ишга,
Борми дея менинг иложим
Кечалари ўйга толардим.
Кеча-кундуз зикримда Ватан,
Тимсолини сақлар кўзларим.
Қитъалар кўп, агар ҳурматан —
Қўлни қўлга берса дўстларим,
Ер шарини қучиб олардим.

Асқар ҚОСИМОВ.

Фарзандларимиз учун

ШАМОЛ ҚАНДАЙ ЯШАЙДИ?

Кенг фазони
дарчалаб,
Булутларни парчалаб.
Қўрқмас «Ту»лар
сингари,
Шамол елар илгари.
Гоҳ далалар бошида,
Ишчан деҳқон қошида.
Терин артмоқ бўлиб у,
Бир гап айтмоқ
бўлиб у.
Чанг-тўзонни орқалаб,
Яна чопар
«гув-гув»лаб.
Кирар боғлар қўйнига,
Гулни миниб бўйнига.
Қайдан келди, қаёққа,
Парво қилмай
сўроққа.
Шўхлик қилиб у шу
он,
Сув юзида тегирмон,
Пайдо қилиб қочади,
Шунда гул юз очади.
Ерни буркаб жамолга,
Раҳмат айтиб шамолга.
Кенг фазони дарчалаб,
Булутларни парчалаб.
Чўлда ёмғир
бошлайди.
Шамол шундай
яшайди.

Одил АБДУРАҲМОНОВ.

Янги китоблар

Назарий қўлланма

«Ўқитувчи» нашриёти республикамиздаги таниқли ҳуқуқшунос олим — Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Ш. Ўрозаев билан юридик фанлари кандидати М. Қориевларнинг «Марксча-ленинча давлат ва ҳуқуқ назарияси асослари» номли ўқув қўлланмасини босмадан чиқарди.

Бу китоб давлат ва ҳуқуқ назарияси бўйича ўзбек тилида ёзилган биринчи ўқув қўлланмаси ҳисобланади.

Китобда марксизм-ленинизмнинг ҳуқуқ ҳақидаги таълимоти, ҳуқуқнинг келиб чиқиши, моҳияти, давлат ва ҳуқуқнинг бир-бирига боғлиқлиги, ҳуқуқнинг формалари, социалистик ҳуқуқ ва унинг моҳияти каби масалалар ихчам формада ифода этилган.

А. ШУКУРОВ.

ҲЕЧ КИМ ВА ҲЕЧ НАРСА УНУТИЛМАЙДИ

МАНГУЛИК

Жингалак сочларига оқ оралаган, қорачадан келган, ўттиз беш ёшлардаги истараси иссиққина йигит дала йўли ёқалаб ҳовлиқиб борарди. У қандайдир ҳаяжон оғушида эди, ўйчан кўзлари уфқларда нималарни излар, қалби бизга ҳали номаълум бўлган манзилга тезроқ етиб олиш иштиёқида талпинарди.

Бу манзил, шунчаки, одатдаги манзил эмасди. Йўл ҳам, шунчаки, оддий ўзбек қишлоғининг дала йўли эмасди. Атрофдаги ўрмонлар ястаниб ётибди. Ям-яшил, бағри кенг украин қирлари ўзбек йигитига «Хуш келибсан, ўғлим», деб шивирлаётгандай.

Ҳа, украин тупроғи бу йигитни танияпти. Унинг билан неча марталаб дийдор кўришгандай яна она қучоғини очаяпти. Бироқ Черниговдалалари илк бор уни, бу ўзбек йигитини, қачон кўрган? Ахир, у бу ерларга биринчи бор оёқ босиши-ку?!

У ЛАРДА қандайдир ўхшашлик бор эди. Дўстимга ва қўлимдаги суратга диққат билан разм соламан. Қуйиб қўйгандай!

Ажабо, инсон ҳам бир-бирига шунчалик монанд бўладими? Бироқ, бу икки монанд чеҳрани бир-биридан ўттиз йил ажратиб турар эди. Улар бир-бирларини деярлик кўрмаганлар. Тўғрироғи, дўстим, у даврларни элас-элас хотирлайди. Гўё худди бир тушдай.

Акаси Тошкент медицина институтига ўқишга кирганида у ҳали дунёга келмаган эди. Акаси фронтга кетганида уч-тўрт ёшларда эди у.

Жалол Туркистонда туғилиб ўсди. Тошкентда таҳсил кўриб, балоғатга етди.

— Жалол ўт юрак комсомол аъзоси эди, — деб эслайди унинг биринчи муаллимларидан М. Маҳмудов, — еттинчи синфдан сўнг, Тошкентда, рабфакда ўқиди. Ўша вақтларда мен Карл Маркс номли мактаб директори эдим. Жалол ўқиши, аъло хулқи билан ҳаммага ўрнак эди...

Қора хат ҳар куни, ҳар соатда кишилар қалбини эзадиган серташвиш, мусибатли кунлар бошланди. Бироқ Жалолдан қора хат келмади. Онаизор туну кун остонада кўз тикиб ўтирди. У бир эмас, икки жигаргўшасини фронтга жўнатганди. Бироқ негадир, ҳар иккаласидан ҳам ҳеч қандай хат-хабар йўқ эди. Қўшни ҳовлилардан йиғи товуши чиқарди. Бу ерда эса, на йиғи ва на кулги. Бу ҳовлида умид ва интизорлик ҳукм сурар эди. Аммо у қанча давом этиши ҳеч кимга аён эмасди.

Ниҳоят, ўғилларингиз Жалол ва Мамат фронтда бедарак йўқолди, мазмунида бирин-кетин хат олинди. «Қора хат»дай бир гап эди бу. Бироқ оилада умид сўнмади.

«Ақалли биттаси ҳам қайтмайдими?!» — ғам-ғусса она қаддини букди, дилини чўктирди.

Бундан ҳам оғир мусибат бўлмаслигини кичкина Суннатилла улғайгандан кейингина тушуна олди. У домдараксиз кетган акалари олдида ўзини қарздор ҳис этар, энди уч киши учун, ўзи ва акалари учун яшаётганлиги, бу эса унинг кифтига оғир масъулият, жавобгарлик юклаётганлигини тобора чуқурроқ англар эди. Бу масъулият унга ором бермасди. Орадан чорак аср ўтган бўлишига қарамай, «киши ҳам дом-дараксиз кетадими? Ахир, қаердадир унинг изи ёки хоки бўлиши керак-ку?» деган жумбоқ Суннатиллани қийнар, акалари изидан боришга даъват этар эди. Москвада, Киевда бўлганларида «Номаълум солдат» ёдгорлиги олдида, сўнмас машъалага тикилиб, акаларини ёдга олди. Бу ерда номаълум солдатлар дафн этилган, балки менинг акаларим хоки ҳам шу ердадир, кўнглидан ўтказди у. Қизиқ, ўйлади у ажабланиб, нега энди номаълум бўлар экан?

Ҳа, улар Маълум солдатлар эдилар! Уларнинг номи она қалбида, Ватан қалбида нақшлаб муҳрланган эди

...Йиллар ўтди. Дўстим медицина фанлари кандидати бўлди. Ҳозир Тошкент педиатрия институтида дарс беради. У аллақачон акалари ёшини ортда қолдирди. Ҳаёт қизиқ экан! Атиги, йигирма-йигирма уч ёш яшаб, жуда қисқа умр кўрган Жалол ва Мамат ўттиз беш ёшдаги Суннатилла учун ҳозир ҳам ака эдилар! У, ана шу муқаддас акаларини қидиришни қанда этмади, бормаган ери, ёзмаган жойи қолмади. «Қизил изтопарлар»га мурожаат этди. Лекин, ҳаммаси натижасиз бўлди. Энди, ҳеч қандай умид учқуни ҳам қолмаган эди...

Ж АЛОЛНИНГ отаонаси, қариндошлари! Салом. Сизларга Дмитрий Платонович хат ёзаяпти. Жалолни мен танимайман, бунинг учун мени кечиринглар. Қишлоғимизда жангу-жадал кетаётган дамларда мен ҳали ёш эдим. 1943 йилда совет жангчилари қишлоғимизни озод этганларини аранг-аранг эслайман. Бир сарой ёнидаги шиддатли жанг ҳали ҳам ёдимда. Сарой ёнида бир жангчи қонга беланиб ётганини ўз кўзим билан кўрганман. Билмадим, бу Жалолмиди ёки бошқа кишими... Кейинча, орадан жуда кўп йиллар ўтгач, ҳамқишлоғим колхозчи Ольга Степановна Стришенец худди шу сарой турган жойдан антиқа бир нарса топиб олади. Унинг нималигини билмай ҳайрон қолади. У топган нарсасини менга кўрсатди. Вақт ўз ишини қилиб қўйган эди. Бироқ бу медальон... солдат медальони эканлигини таниш қийин эмасди. Капсулни оҳиста очдим. Унинг ичидан сарғайиб кетган бир қоғозча чиқди. Унда акангизнинг исм-шарифи, туғилган йили, адреси... ҳамма-ҳаммаси ёзилган эди...»

Мактубнинг сўнгида Дмитрий Платонович Федченко Жалолнинг қариндош-уруғларини ўзи яшаётган Лемешей қишлоғига таклиф этади. Бу ердаги кардошлар мозорида Жалол Асомовнинг ҳам хоки борлигини маълум қилади.

У ДАЛА йўли ёқалаб ҳовлиқиб бораяпти. Ўзбек тупроғидан минг-минг чақирим олисда у акаси изидан бораяпти. Мана, Козелецк районидаги Лемешей қишлоғи. Суннатилланинг юраги дук-дук ура бошлади.

«Мана шу йўлдан, мен юраётган йўлдан ўттиз йил муқаддам акам ҳам юрган», кўнглидан ўтказди у. Ҳа, Жалол бу йўлни солдат этигида босиб ўтган. Ана, манзил! Жалол учун сўнгги манзил, ўша сарой... Тўғрироғи, сарой турган жой. Шу ерда, худди мана шу қарич ерда у жон берди. Онаси билан, ўзбек диёри билан видолашиб, сўнгги бор нафас олди.

Суннатилла ўз кўзларига ишонмай муқаддас тупроққа тиз чўкди. Хокни ҳовучлаб олиб, юзига, кўзларига суртди. Димоғига қадрдон «ака ҳиди» урилди. «Салом, акажон! — шивирлади у, — мен укангизман. Суннатилламан. Сизни топишимга... албатта топажагимга ишонардим. Фақат, кечиринг... Сиздан ўн уч ёш катта бўлиб қолибман...»

С ОЛДАТ медальони.

Дўстим уни менга узатди. Медальонни қўлга олар эканман, бутун вужудим виж этиб кетди. Қулоғим остида снарядлар портлаши, гумбурлашлар эшитилди. Бу ғалаба қаҳ-қаҳаси — солюти эди, ундаги ёзувлар бунинг жонли шоҳиди...

Дўстим Черниговдаги украин қишлоғи уни қандай илиқ кутиб олгани ҳақида ҳикоя қилиб берди. Колхоз раиси Иван Елисеевич Мозолевский, партия ташкилоти секретари Татьяна Антоновна Якименко, Суннатиллага қадрдон бўлиб қолган колхоз шофери Дмитрий Платонович ва унинг оиласи, пионерлар — бутун колхоз уни ўз фарзандидек бағрига олди.

Суннатилла Асомов узоқ украин қишлоғидаги муқаддас ёдгорлик пойига гулчамбар қўйиб, акаси Жалол Асомов мангу уйқуга кетган тупроқдан бир сиқим олиб қайтди.

...Мен гоҳ дўстимга, гоҳ қўлимдаги унинг акаси суратига разм соламан.

Ҳа, улар жуда ҳам монанд эдилар!

Максим КАРИМОВ.

МЕТОДИК КЎРСАТМАЛАР

В. И. Ленин номли республика пионерлар саройи коллективи янги ўқув йилига тараддуд кўрмоқда. Бу ерда мактаблар, пионер ташкилотлари учун турли хил методик кўрсатмалар ишлаб чиқилмоқда.

Яқинда саройнинг бир группа методистлари Наманган областининг пионер лагерларида бўлиб, янги ўқув йили олдидан суҳбатлар ўтказишди.

Шунингдек, «Юлдуз» бадиий ҳаваскорлик ансамбли иштирокчилари ўз тенгдошларини қўшиқ, куйлари билан мамнун этишди.

Пионерлар саройининг бошқа бир группа ходимлари ва бадиий ҳаваскорлари қардош Тожикистонда ҳам бўлишди. Дўстлар билан ўзаро тажриба алмашилди, концертлар уюштирилди.

Яқинда яна бир группа методистлар Тошкент, Бухоро, Самарқанд областлари бўйлаб сафарга чиқади. Улар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейи йилида дарсларни, пионер ишларини ташкил этиш борасида методик кўрсатмалар беришади.

ЯНГИ МАРКАЛАР

СССР Алоқа министрлиги Абу Райҳон Беруний туғилган кунга 1000 йил тўлишига бағишлан. ган маркани муомалага чиқарди. Почтадаги жажжи суратда буюк ўзбек энциклопедист олимининг сиймоси тасвирланган.

В. И. Ленин Марказий музейининг 1970 йилда доҳий туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига очилган Тошкент филиали биноси тасвирланган марка ҳам сотиш учун чиқарилди. (ТАСС).

Рассомлар хизматида

Писта елими — терпентин сидириб олувчилар Боботоққа чиқиб кетишди. Писта елимидан рассомлар учун ғоят сифатли лак тайёрланади. Рассомлар тайёр бўлган расм юзига шундай лак суртишади. Писта лаки шаффоф, расм эгилгани билан дарз кетмайди, намликка ҳам чидаш беради. Бу лак расм бўёғини янгилигича сақлаб умрини узайтиради.

Қарийб 17 минг гектар пистазорлари бўлган Боботоғ ўрмон хўжалигига Ленинград ва Киев лак-бўёқ заводларидан 40 килограмм писта елимига буюртма тушди. Бу миқдор одатда, тайёрлаб келинганидан қарийб икки баравар ошади.

Писта елимини олиш осон иш эмас. Офтобни ёқтирадиган ва қурғоқчиликка ғоятда бардош берадиган писта дарахтлари баланд тоғларда, қоялар орасида ўсади. Ҳар бир туп дарахтда ҳам елим бўлавермайди. Қулаб тушган, тош синдирган ёки ҳайвон, шамол буккан шохлардагина елим бўлади. **(ЎзТАГ).**

Реклама ва ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28|VIII да **Бой ила хизматчи**, 29|VIII да **Уғирланган умр.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 29|VIII да **Ужарлар**, 30|VIII да **Тошболта ошиқ** (ёзги бинода).

Кино

28 АВГУСТДА

ҚИШКИ БИНОДА

Рус даласи — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда).

Ҳур қизлар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (11.00, 14.45, 17.30, 20.45).

Рам ва Шам (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (10.00, 12.30, 15.00, 17.40, 20.20).

Ҳамраз — «КЎКЧА» (11.00, 14.00, 17.20, 20.30).

Тақиқланган муҳаббат — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «ЧАЙКА» (21.45).

Бўғиздаги тош — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (10.00, 11.45, 13.30, 15.30, 17.00, 18.45, 20.30).

Биз шу ерда яшаймиз — ҲАМЗА номли (тоқ соатларда), «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Бошсиз чавандоз — САНЪАТ САРОЙИ (11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 20.45), «ЧАЙКА» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00).

Церник иши — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Қора лола — КИРОВ номли.

Сўнгги гайдук — ТЕЛЬМАН номли.

Бошсиз чавандоз — «ФЕСТИВАЛЬ».

29 АВГУСТДА

ҚИШКИ БИНОДА

Тақиқланган муҳаббат — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (жуфт соатларда), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Муҳаббат гўзаллиги (13.00, 17.00, 20.45), **Тилла ўқ** (11.00, 15.00 19.00, 22.30): — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Рам ва Шам (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (10.00, 12.30, 15.00, 17.40, 20.20).

Ҳамраз — «КЎКЧА» (11.00, 14.00, 17.20, 20.30).

Биз шу ерда яшаймиз — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Дунё — ҲАМЗА номли (11.30, 14.30, 17.30, 20.30).

Бошсиз чавандоз — САНЪАТ САРОЙИ (11.00, 13.00, 17.00, 19.00, 20.45), «ЧАЙКА» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00).

Бўғиздаги тош — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (10.00, 11.45, 13.30, 15.30, 17.00, 18.45, 20.30).

Церник иши — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Қора лола — КИРОВ номли.

Машаққатли касб — ТЕЛЬМАН номли.

Бошсиз чавандоз — «ФЕСТИВАЛЬ».

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!

Куз фасли яқинлашмоқда. Агар сиз иссиқ кийимларингизни тозаламаган бўлсангиз, шошилинг!

«Химчистка» фабрикасининг ҳамма филиаллари ва қабул пунктлари

ХИЗМАТИНГИЗГА ТАЙЁР!

Моҳир усталар сизнинг: кўйлак, трикотаж, шерсть ва синтетик буюмлар, пальто, плашч, ҳар хил костюмлар, табиий ва синтетик мўйнали пўстинлар, жерси материалларидан тайёрланган пальто ва костюмлар, гилам ва одеялларингизни янги ускуналар ва химиявий воситалар ёрдамида тез ва сифатли қилиб тозалаб берадилар.

Шунингдек, фабрика буюмларни турли рангларга бўяб беради, тўр пардалар ва шерстдан тўқилган рўмолларни ювиб ва чўзиб беради.

Буюртмаларни бажариш муддати: тозалаб беришга — 5-7 кун; бўяб беришга — 15 кун.

Фабриканинг қабул пунктлари шаҳарнинг ҳамма районларида жойлашган бўлиб, дам олиш кунисиз эрталаб соат 8 дан кеч 8 гача ишлайди.

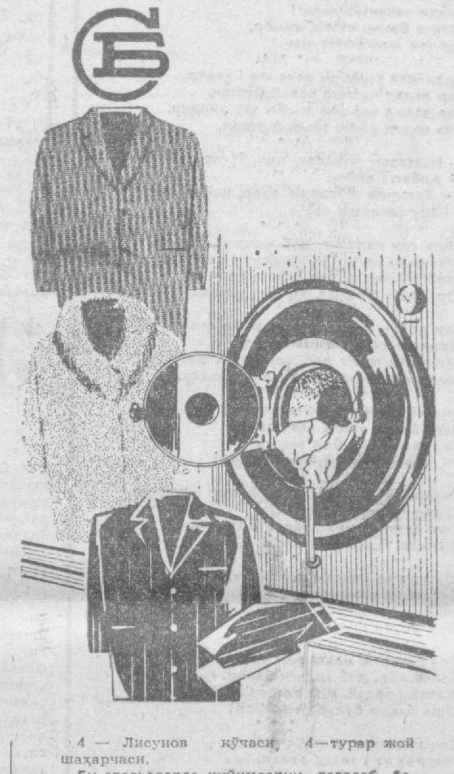

ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИНИНГ АДРЕСЛАРИ:

1 — Луначарский шоссеси, «Маиший хизмат уйи»;
2 — Ҳамза кўчаси, «Ҳақиқат» переулоги;
4 — Ленин кўчаси, 75-уй, «Маиший хизмат уйи»;
7 — Гагарин кўчаси, 7-уй;
9 — «Оқтепа» массиви, «Маиший хизмат уйи»;
21 — Височовольтний кўчаси, «Маиший хизмат уйи»;
30 — «Чилонзор» массиви, 26-квартал («Москва» қафеси орқасида);
35 — Туркқўрғон кўчаси, 19-уй,
3 — Ш. Руставели кўчаси, 132-уй, «Маиший хизмат уйи».

Агар сизга кийимингизни тезда тозалаш зарур бўлиб қолса, «ТЕЗ ТОЗАЛАШ» ательеларига мурожаат қилинг. Ательелар дам олиш кунисиз ва танаффуссиз ҳар куни эрталаб соат 8 дан кеч 8 гача ишлайди.

АТЕЛЬЕЛАР АДРЕСИ:

1 — Западная кўчаси, 1-уй;
2 — Пионерская кўчаси, 2-уй;
3 — Студентлар шаҳарчаси;
4 — Лисунов кўчаси, 4—турар жой шаҳарчаси.

Бу ательеларда кийимларни тозалаб бериш муддати — 24 соат.

«ХИМЧИСТКА» ХИЗМАТЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

Телевизор

27 АВГУСТ

ДУШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.30 Кўрсатувлар программаси. 18.35 Ўқувчилар учун. «Пионер ёзи соз ўтди». (ўзбек тилида). **Рус тилида:** 19.05 Болалар учун мультфильм. 19.25 «Ахборот» информацион программаси. 19.40 «Советский воин». Телевизион журнал. **Ўзбек тилида:** 20.30 Ўн минут музика. 20.40 «Ахборот» информацион программаси. 21.00 Ўзбек Давлат «Баҳор» халқ рақс ансамблининг концерти. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади.** 22.30 Телевизион новеллалар театри. А. Мальц. «Курранинг энг бахтиёр кишиси» (ўзбек тилида).

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.00 «Фан — қишлоқ хўжалигига». 18.30 «Пойтахтнинг ёзги эстрада саҳналарида». 19.20 Ҳужжатли фильм. 19.40 Хабаровск ўлкаси — Ватанга рапорт беради. 20.30 «Қувноқ болалар». Бадиий фильм. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Тарақкиёт» программаси (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 22.30 «Дўстларимиз табассуми». 23.15 Рангли телевидение. Музикали учрашувлар. Композитор Гладков қўшиқлари. 00.15 Кўрсатувлар программаси. 00.20 Москва кўрсатувларининг охири.

Учинчи программа. 18.00 дан Душанба кўрсатади.

28 АВГУСТ

СЕШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 10.55 Кўрсатувлар программаси. 11.00 Болалар учун мультфильм. 11.05 «Қандай бўлмасин». Бадиий фильм. (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 12.30 Кўрсатувлар программаси. 12.35 Янгиликлар 12.45 Болалар учун. «Ёшлар ижоди», Концерт. 13.10 «Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 10-серияси. 14.25 Рангли телевидение. «Рус романси». 15.00 Кўча ҳаракатининг янги қоидалари. 15.30 «Ғалла ризқ-рўзимиз». 15.45 Тарбия мавзуида суҳбат. «Биз мактабга борамиз». 16.15 Москва области бадиий ҳаваскорларининг концерти. 16.45 Эфирда — «Молодость». 17.45 Кўрсатувлар программаси. 17.50 Янгиликлар. 18.00 Ўқувчилар учун. «Костёр». **Тошкент кўрсатади.** 18.30 Кўрсатувлар программаси. 18.35 Болалар учун мультфильм. 18.45 Ўқувчилар учун. «Хайр, пионер ёзи» (ўзбек тилида). 19.15 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). **Москва кўрсатади.** 19.30 Халқаро панорама. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 20.00 «Фойдали учрашувлар». Автомобиль транспорти. 20.30 Ўн минут музика. 20.40 «Ахборот» информацион программаси. 21.00 Ўзбек куйларидан концерт. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 22.30 Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети. «Пахтачилик факультети». 23.00 V Бутуниттифоқ телевизион фильмлар фестивали олдидан. Рангли телевидение. «Ҳур республикалар бузилмас иттифоқи». «Совет Белоруссияси». Телевизион ҳужжатли фильм.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.30 «Поэзия». Александр Межиров. 19.00 Эстрада концерти. **Тошкент кўрсатади.** 19.30 Свердловск оперетта театри артистларининг концерти. **Москва кўрсатади.** 20.00 Рангли телевидение. Музикали учрашувлар почтаси. 20.25 «Икки ўртоқ хизматда». Бадиий фильм. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Машъал ёшларимиз» (рус тилида).

Учинчи программа. 19.00 дан Тошкент кўрсатади.

Радио

27 АВГУСТ

ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «Агитбригадалар ишга киришдилар» (русча). 19.20 Кавказ халқлари куйлари. 20.00 Москва. «Юность» радиостанциясининг программаси. 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 Дала меҳнаткашлари учун кечки концерт. 21.40 Москва. 22.28 Енгил куйлар. 22.40 Адабий эшиттириш (ўзбекча). 23.10 Дам олиш концерти. 00.10 Тунги музикали программа.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 Ю. Болатнинг ҳажвий ҳикоялари (татарча). 17.20 Қозоқ куйлари. 17.40 Хор қўшиқлари. 19.00 Ўзбек давлат симфоник оркестрининг концерти. 19.30 Тошкент области меҳнаткашлари учун эшиттириш. 20.00 Беруний туғилган куннинг 1000 йиллигига. М. Федоров. «Устоз» ҳикояси. 2-эшиттириш (тожикча). 20.20 Мақомлардан парчалар. 21.00 К. Федин. «Ўтмиш билан учрашув». Радиоинсценировка (ўзбекча). 21.40 Чолғу куйлари.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 Тожик куйлари. 17.30 А. Шаверзашвили. «Маринэ» операси.

◎ СПОРТ

ИККИНЧИ ЭШЕЛОНДА

Иккинчи лига олтинчи зона командалари ўртасида футбол бўйича СССР биринчилигида иштирок этаётган Ўзбекистон командаларининг аҳволи тур сайин ёмонлашиб бораяпти. Худди келишиб олгандек республикамиз командаларининг ҳаммаси қаторасига мағлубиятга учрамоқда. 23 августда бўлиб ўтган чемпионатнинг навбатдаги турида ҳам коллективларимиз д а н бирортаси ҳам ғалаба қозонгани йўқ.

«Янгиариқ» Тюмень шаҳрида «Нефтяник» командаси билан беллашган эди. Ўйиннинг асосий вақти 1:1 ҳисобида тугади. Ўн бир метрли жарима тўпларини тепиш бўйича майдон эгалари 5:4 ҳисобида ғолиб чиқишди.

Энг йирик ҳисоб Целиноград шаҳрида қайд қилинди. Бу ерда маҳаллий «Динамо» командасининг футболчилари Жиззахнинг «Труд» командасини 6:0 ҳисобида мағлубиятга учратдилар.

Қолган ўйинларда қуйидаги натижалар қайд қилинди: «Спартак» (Семипалатинск) — «Андижанец» — 2:1, «Восток» (Усть-Каменогорск) — «Нефтяник» (Фарғона) — 3:2, «Трактор» (Павлодар) — «Янгиер» — 3:1, «Автомобилист» (Қизил Ўрда) — «Автомобилист» (Термиз) — 1:0.

СПАРТАКИАДА ОДИМЛАРИ

Республикамиз стадионлари, спорт заллари ва сув ҳавзаларида қизғин дамлар бошланди. Бирин-кетин Ўзбекистон XVI спартакиадаси программаси бўйича турнирлар бошланмоқда.

22 августда Тошкентда бошланган енгил атлетика бўйича республика чемпионатида энг кўп спортчи иштирок этмоқда. Шу куни Ўзбекистон пойтахтида дзюдо кураши бўйича ва мерганларнинг турнири ҳам очилди.

Эртаси куни ўзига хос эстафетани тошкентликлардан Чирчиқ шаҳри қабул қилиб олди. Бу ерда бирданига икки чемпионат бошланди: рингга чарм қўлқоп усталари чиқишди, қўл тўпи бўйича аёллар командаларининг кураши бошланди.

24 августда Олмалиқда полвонларнинг эркин кураш бўйича мусобақалари бошланди. Навоийда сув полоси, Тошкентда эркаклар командаларининг қўл тўпи бўйича турнири старт олди.

Мазкур турнирлар спартакиада пешқадамларини аниқлаш имконини беради.

СУРАТДА: енгил атлетика бўйича республика чемпионатида. Эркакларнинг 100 метрга югуриш бўйича мусобақаси.

М. Штейн фотоси.

СУРАТДА: Совет Иттифоқининг энг кучли гимнастикачиларидан бири — ҳамшаҳаримиз Эльвира Саъдий. У куни кеча тугаган «Универсиада — 73» мусобақаларида қатнашиб, катта муваффақиятга эришди. Эльвира ўз дугоналари — Ольга Корбут, Любовь Бурда, Людмила Богдановалар билан биргаликда команда ҳисобида универсиаданинг олтин медалларига сазовор бўлди. Алоҳида снарядларда биринчилик учун мусобақаларда эса икки марта кумуш медалига сазовор бўлди. Бундан ташқари у энг нафосатли гимнастикачи деб топилди.

М. Датикашвили фотоси. ТАСС фотохроникаси.

Алоқа ходимлари спартакиадаси

7 кун давом этган III Ўзбекистон алоқа ходимлари спартакиадаси тугади. Кескин курашлардан кейин биринчи ўринни сирдарёлик алоқа ходимларининг командаси эгаллади. Иккинчи ўринни фарғоналиклар, учинчи ўринни тошкентликлар олдилар.

Мусобақа ғолибларига — Сирдарё командасига республика алоқа ходимлари касаба союзининг кубоги ва биринчи даражали диплом топширилди. Команда ўйинчилари биринчи даражали диплом ва мукофот билан тақдирландилар.

Иккинчи ўринни эгаллаган Фарғона алоқа ходимлари иккинчи даражали диплом ва вимпель, Тошкент алоқа ходимлари учинчи даражали диплом билан мукофотландилар.

Ш. ЕҚУБОВ, мусобақа бош судьяси.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
27 АВГУСТ, 1973 й.
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КУЧАСИ, 15-УЙ,
ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, Эълонлар бўлими—33-81-42.
ИНДЕКС 64579. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р—02631. Нашр В—2263.